

Fundacja Rozwoju
Demokracji Lokalnej
im. Jerzego Regulskiego

RAPORT 2019

Spis treści

Wstęp	4
Wprowadzenie	5
Władze fundacji rozwoju demokracji lokalnej im. Jerzego Regulskiego	7
Portret patrona fundacji – prof. Jerzego Regulskiego	11
Obchody XXX-lecia fundacji	13
Nagrody i konkursy organizowane przez fundację	15
Nagroda im. Jerzego Regulskiego	16
Małopolskie Wektory Współpracy	18
Nagrody Lidera Edukacji Samorządowej „Walerki”	19
Rankingi gmin	20
Ranking gmin Małopolski	21
Ranking gmin Lubelszczyzny	22
Ranking gmin Podkarpacia	23
Rozdział I / SZKOLENIA – kształcenie i rozwój kadr samorządowych	24
Szkolenia otwarte i zlecane	26
Rozdział II / FORA SAMORZĄDOWE – Integracja środowiska samorządowego i rzecznictwo	28
Fora samorządowe	29
Jubileusze forów samorządowych	31
Krajowa Rada Forów Skarbników	33
Krajowa Rada Forów Sekretarzy	34
II Krajowy Kongres Forów Skarbników / 21–22 maja 2019	35
IV Krajowy Kongres Sekretarzy / 19–20 września 2019	36
Rozdział III / PROJEKTY KRAJOWE i rozwiązywanie problemów lokalnych	40
Projekty edukacyjne dotyczące rozwijania kompetencji kluczowych uczniów skierowane do trenerów oświaty i pracowników JST	41
Projekty edukacyjne skierowane bezpośrednio do uczniów	42
Aktywizacja zawodowa i walka z wykluczeniem społecznym	44
Ekonomia społeczna	51
Planowanie przestrzenne	56
Kompetencje cyfrowe	58
Projekty społeczne	59
Wsparcie pracowników samorządowych	63

Rozdział IV / WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA oraz rozwój demokracji lokalnej i społeczeństwa obywatelskiego za granicą	65
Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)	66
„Wsparcie reformy samorządowej – wdrożenie modelu partycypacyjnego planowania strategicznego w gromadach Centralno-Północnej i Zachodniej Ukrainy”	71
„Akademia Przywództwa dla Współpracy Transgranicznej” dofinansowany przez Radę Europy.	72
YOUTH IMPACT – walka z bezrobociem wśród młodzieży	74
Projekt COFFEE – cooperation for fair economy and education	75
COMPASS – kompetencje wspierające przedsiębiorczość innowacyjną młodzieży	76
Działania regionalne na rzecz wprowadzania innowacji do programów operacyjnych (Regional Actions To Innovate Operational Programmes – RATIO	77
InForMe – Działania informacyjne w zakresie promocji Polityki Spójności przez media lokalne w Polsce	78
Aktywni obywatele – fundusz regionalny	79
Rozdział V / DZIAŁALNOŚĆ DORADCZA – Doradzamy samorządom jak efektywnie zarządzać gminą	80
Rozdział VI / BADANIA I ANALIZY	87
Rozdział VII / Działalność misyjna Fundacja	92
Sprawozdanie finansowe // Wyniki finansowe Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego w roku 2019 (stan na 31 grudnia 2019 r.)	102
Adresy Ośrodków Regionalnych FRDL	106

Szanowni Państwo,

Oddajemy w ręce Państwa kolejne sprawozdanie z naszej rocznej działalności – już trzydzieste, jubileuszowe. Fundacja powstała na niemal rok przed pierwszymi wyborami samorządowymi (1990), które rozpoczęły całkowicie nowe życie Polski lokalnej. Wyprzedza samorząd o prawie rok i niech tak już na zawsze pozostanie. Mamy nadzieję, że tak będzie, bo samorząd i FRDL są nierozłączne.

To już piąty rok bez profesora Jerzego Regulskiego, inicjatora i współzałożyciela Fundacji. Jego odejście rodziło liczne obawy o istnienie Jego dziecka, a przede wszystkim lęk czy sprostamy ambitnej misji wspierania samorządności i ostrzegania przed wszelkimi jej zagrożeniami. Możemy ze spokojem w roku jubileuszowym ogłosić, że Fundacja zbudowała przyzwoity fundament finansowo-organizacyjny, co pozwala nam nie tylko rozwijać dotychczasowe formy aktywności, ale także poszukiwać skutecznie nowych pól działalności.

Nasza spécialité de la maison to jednak szkolenia. W ciągu tych 30 lat objęliśmy różnego ich typami ponad 1 700 tys. osób. Nasza pamięć instytucjonalna budowana systematycznie i metodycznie od początku naszego istnienia pozwala nam oferować usługi na najwyższym poziomie i w każdej dziedzinie, której samorząd oczekuje. Od kilku lat rozwijamy bardzo specyficzną formę wspierania władz lokalnych w postaci forów grupujących specjalistów z wielu dziedzin, pozwalające niemal na bieżąco rozwiązywać najbardziej skomplikowane problemy, z którymi samorząd musi się mierzyć czasami z dnia na dzień. Niektóre fora mają charakter ogólnopolski (np. fora sekretarzy i skarbników). W ostatnim roku uczestniczyliśmy w 45 projektach, a dalszych 45 naszych wniosków jest jeszcze w ocenie. Kolejną mocną stroną są programy badawcze oraz specjalistyczne doradztwo pozwalające władzom lokalnym na uporanie się z najtrudniejszymi wyzwaniami.

W sprawozdaniu ukazujemy także różne aspekty naszej szerokiej działalności międzynarodowej, która nie tylko w ościennych krajach cieszy się dobrą, silnie rozpoznawalną marką. Naszymi głównymi partnerami jest tu Rada Europy oraz USAID.

To, o czym wyżej, jest możliwe między innymi dzięki współpracy sieciowej naszych czternastu oddziałów w całej Polsce, dzięki czemu zyskujemy wszędzie partnerów i wypróbowanych przyjaciół. No i chyba dlatego, że Fundacja jest – jak widać na zbiorowej fotografii – kobietą...

Jerzy Stępień
Przewodniczący Rady Fundatorów

WPROWADZENIE

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego jest największą pozarządową organizacją szkoleniowo-doradczą wspierającą rozwój samorządności w Polsce. Fundacja jest organizacją sieciową, w której skład wchodzi obecnie trzynaście Ośrodków Regionalnych, jedna filia i koordynujące ich pracę Biuro Zarządu w Warszawie. Dzięki tej strukturze FRDL obejmuje swoimi działaniami terytorium całej Polski i służy społecznościom lokalnym w nawet najbardziej odległych częściach kraju i poza jego granicami. Tylko w 2019 roku Fundacja zrealizowała 45 projektów. Przez trzydzieści lat w szkoleniach wzięło udział 1 700 000 osób, a w ramach projektów doradczych powstało ponad 300 lokalnych strategii rozwoju.

Fundacja została założona 18 września 1989 roku w celu wspierania odbudowy samorządu terytorialnego jako podstawowej formy demokracji przez inicjatorów prac nad ustawą o samorządzie terytorialnym w nowo wybranym parlamencie: Jerzego Regulskiego, Andrzeja Celińskiego, Jerzego Stępnia, Aleksandra Paszyńskiego i Waleriana Pańko. Powołali oni do życia Fundację, która miała czuwać nad odradzającą się samorządnością terytorialną w Polsce. Od tamtej pory misją Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego nieprzerwanie jest:

- działanie na rzecz zwiększania sprawności i efektywności funkcjonowania administracji samorządowej,
- wspieranie decentralizacji władzy publicznej,
- wzmacnianie poczucia sprawstwa wśród obywateli,
- budowanie lokalnego kapitału społecznego w Polsce,
- upowszechnianie polskich doświadczeń transformacji ustrojowej w innych krajach.

Przez 30 lat swojej działalności Fundacja, za pośrednictwem ośrodków regionalnych, podejmowała szeroko zakrojone, różnorodne aktywności budujące polską samorządność lokalną i wspierała procesy decentralizacyjne w innych krajach. Fundacja działa wielotorowo: prowadzi działalność szkoleniową dla kadry samorządowej, realizuje liczne projekty partnerskie w Polsce i za granicą, moderuje działania ponad 80 forów branżowych reprezentujących 22 środowiska zawodowe pracowników JST, świadczy profesjonalną pomoc doradczą oraz publikuje wyniki badań i analiz poruszających najważniejsze problemy samorządności terytorialnej. Fundacja współpracuje regularnie z przedstawicielami władz lokalnych i instytucji samorządowych, reprezentantami administracji rządowej, organizacjami pozarządowymi, instytucjami międzynarodowymi, liderami społecznymi, przedsiębiorcami i społecznościami lokalnymi.

Zgodnie z § 7 Statutu FRDL celem Fundacji jest krzewienie idei samorządności obywatelskiej jako podstawowej formy demokracji poprzez działalność oświatową, doradczą i naukową, w tym:

- 1) prowadzenie badań i studiów nad formami i problemami samorządności terytorialnej,
- 2) upowszechnianie wiedzy dotyczącej samorządu terytorialnego i form jego działania,
- 3) wspieranie lokalnych inicjatyw społecznych i samorządowych,
- 4) wspieranie wzajemnej współpracy samorządów terytorialnych we wszystkich dostępnych formach,
- 5) zbieranie i opracowywanie informacji o lokalnych inicjatywach samorządowych i obywatelskich,
- 6) działanie na rzecz rozwoju społeczności lokalnych,
- 7) wspieranie organizacji o celach podobnych do celów Fundacji.

W swoich działaniach na rzecz demokracji i samorządności Fundacja kieruje się następującymi zasadami:

1. **NIEPARTYJNOŚĆ** – Fundacja dąży do współpracy ze wszystkimi przedstawicielami samorządów lokalnych, bez względu na ich profil polityczny.
2. **NIEZALEŻNOŚĆ** – Fundacja korzysta w swojej działalności ze środków różnych organizacji oraz instytucji krajowych i zagranicznych, dzięki czemu zachowuje autonomię w realizacji swojej misji i programów.
3. **NIEKOMERCYJNOŚĆ** – Fundacja nie jest organizacją nastawioną na zysk, a opłaty pobierane za realizowanie części usług szkoleniowych i doradczych mają na celu odzyskanie kosztów ich przeprowadzenia, gdy nie mogą one być pokryte przez żadnego sponsora.
4. **POMOCNICZOŚĆ** – Poprzez realizację swoich celów statutowych, Fundacja dąży do wzmocnienia potencjału samorządów i innych organizacji w realizowanych przez nie zadaniach oraz inspirowanie do rozwoju działalności.
5. **PRZEJRZYSTOŚĆ** – Fundacja systematycznie poddaje się badaniom finansowym prowadzonym przez przedstawicieli ważniejszych sponsorów oraz podlega wszelkim krajowym wymogom kontroli finansowej.

By uczcić pamięć założyciela Fundacji 18 września 2019 roku, w dniu oficjalnych obchodów 30-lecia powstania Fundacji, podpisano uchwałę o zmianie nazwy z „Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej” na „Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego”. Nowa nazwa Fundacji została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego z datą 4 grudnia 2019 roku.

W związku ze zmianą nazwy Fundacji zmianie uległo również jej logo, które obecnie, oprócz elementu graficznego w postaci symbolu człowieka trzymającego dwukolorową flagę, zawiera jej pełną nazwę. Logo występuje w wersji podstawowej i skróconej oraz w wariantach kolorystycznych.

WŁADZE

**Fundacji Rozwoju Demokracji
Lokalnej im. Jerzego Regulskiego**

WŁADZE

Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego

Skuteczność i efektywność działań Fundacji gwarantuje funkcjonowanie trzech gremiów decyzyjnych: Rady Fundatorów, Zarządu Fundacji i Kolegium Dyrektorów.

Rada Fundatorów może liczyć maksymalnie siedem osób. W jej skład na mocy statutu wchodzi założyciele FRDL lub osoby powołane do członkostwa na mocy uchwały przyjętej przez Radę. Obecnie są to:

**Jerzy
Stępień**

*Przewodniczący
Rady Fundatorów*

**Adam
Kowalewski**

**Jan
Król**

**Joanna
Regulska**

**Joanna
Staręga-Piasek**

Zarząd Fundacji składa się obecnie z trzech osób: Prezesa oraz Wiceprezesów Zarządu, którzy są powoływani przez Radę Fundatorów. Zarząd kieruje działalnością Fundacji i reprezentuje ją na zewnątrz. W skład Zarządu wchodzi:

**Cezary
Trutkowski**

Prezes Zarządu

**Marcin
Smala**

*Wiceprezes
Zarządu*

**Anna
Łyżwa**

*Wiceprezes
Zarządu
(od 27 czerwca 2019)*

**Irena
Peszko**

*Wiceprezes
Zarządu
(do 27 czerwca 2019)*

Ciałem doradczym dla Zarządu Fundacji Rozwoju Demokracji im. Jerzego Reguńskiego jest **Kolegium Dyrektorów** ośrodków regionalnych FRDL.

W skład Kolegium wchodzi dyrektorzy ośrodków regionalnych FRDL, którymi obecnie są:

**Andrzej
Banach**

*Dyrektor Ośrodka
Regionalnego
w GDAŃSKU*

**Anna
Łyżwa**

*Dyrektor Ośrodków
Regionalnych
w KRAKOWIE
i RZESZOWIE*

**Agnieszka
Migoń**

*Dyrektor Ośrodka
Regionalnego
w KIELCACH*

**Marlena
Moliszewska-
Gumulak**

*Dyrektor Ośrodka
Regionalnego
w KATOWICACH
z filią we WROCŁAWIU*

**Magdalena
Popławska**

*Dyrektor Ośrodka
Regionalnego
w OPOLU*

**Marta
Siemieniuk**

*Dyrektor Ośrodka
Regionalnego
w BIAŁYSTOKU*

**Iwona
Szablewska**

*Dyrektor Ośrodka
Regionalnego
w ZIELONEJ GÓRZE*

**Michał
Wójcik**

*Dyrektor Ośrodków
Regionalnych
w WARSZAWIE i ŁODZI*

Robert Żarkowski

*Dyrektor Ośrodków
Regionalnych
w BYDGOSZCZY
I SZCZECINIE*

Prezydium Kolegium Rady Dyrektorów:

- Iwona Szablewska – przewodnicząca Kolegium Dyrektorów (do 21 maja 2019)
- Magdalena Popławska – wiceprzewodnicząca Kolegium Dyrektorów (do 21 maja 2019)
- Marlena Moliszewska-Gumulak – przewodnicząca Kolegium Dyrektorów (od 21 maja 2019 do 18 grudnia 2019)
- Michał Wójcik – wiceprzewodniczący Kolegium Dyrektorów (od 21 maja do 18 grudnia 2019) // przewodniczący Kolegium Dyrektorów (od 18 grudnia 2019)
- Robert Żarkowski – wiceprzewodniczący Kolegium Dyrektorów (od 18 grudnia 2019)

Funkcję doradczą pełni Rada Programowa Fundacji, złożona z przedstawicieli świata nauki, krajowych i regionalnych stowarzyszeń, związków i innych organizacji jednostek samorządu terytorialnego.

Członkami **Rady Programowej** są:

- Rudolf Borusiewicz,
- Jerzy Cieślik,
- Olgierd Dziekoński,
- Grzegorz Gorzelak,
- Elżbieta Hibner,
- Hubert Izdebski,
- Adam Kowalewski,
- Tadeusz Markowski,
- Stanisław Mazur,
- Andrzej Porawski,
- Janusz Sepioł,
- Jerzy Stępień,
- Paweł Swianiewicz.

PORTRET PATRONA FUNDACJI – Prof. Jerzego Regulskiego

Jerzy Regulski urodził się w 1924 roku. W okresie okupacji służył w stopniu podporucznika w Narodowych Siłach Zbrojnych. W 1945 roku pełnił funkcję członka zarządu Towarzystwa Bratniej Pomocy Studentów Politechniki Warszawskiej. W latach 1945–46 był więźniem politycznym. Dwa lata później Regulski ukończył Wydział Inżynierii Politechniki Warszawskiej. Stopień doktora i doktora habilitowanego uzyskał na Wydziale Architektury PW kolejno w latach 1963 i 1969. Pięć lat później otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego nauk technicznych, a w 1983 roku profesora zwyczajnego nauk ekonomicznych.

W latach 1948–1958 Regulski był naczelnym inżynierem budowy Osiedla Młynów w Warszawie. Do roku 1974 pracował w Komitecie, a następnie Instytucie Urbanistyki i Architektury, gdzie ostatnią z piastowanych przez niego funkcji była zastępca dyrektora ds. naukowych. Był profesorem Uniwersytetu Łódzkiego (1975–1989) oraz Polskiej Akademii Nauk (1981–1992). Otrzymał tytuł doktor honoris causa Uniwersytetu Łódzkiego oraz Uniwersytetu Roskilde w Danii.

Prof. Jerzy Regulski był członkiem klubu dyskusyjnego Konserwatorium Doświadczenie i Przyszłość (1978–1982). W latach 1981–1988 inicjował i organizował badania nad odbudową samorządu terytorialnego.

Od 1988 roku przez kolejne dwa lata profesor był członkiem Komitetu Obywatelskiego przy Lechu Wałęsie, a w 1989 roku współprzewodniczącym zespołu ds. samorządu terytorialnego podczas rozmów Okrągłego Stołu. W latach 1989–1991 był senatorem i pełnomocnikiem rządu ds. reformy samorządu terytorialnego. Później ambasadorem, stałym przedstawicielem RP przy Radzie Europy (1992–1997), przewodniczącym Rady ds. Reform Ustrojowych Państwa (1998–1999), członkiem Narodowej Rady Integracji Europejskiej (2000–2004). Od 2010 roku pełnił funkcję społecznego doradcy Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego.

Profesor Regulski prowadził wykłady gościnne na 81 uniwersytetach zagranicznych. Był ekspertem Banku Światowego i innych organizacji międzynarodowych. Uczestniczył w pracach nad reformami samorządowymi w wielu krajach Europy Południowej, Wschodniej, a nawet Azji Centralnej.

Wśród jego licznych publikacji najbardziej znane są:

- *A Practical Guide to Building Local Government. The Polish Experience*, Budapeszt 2010
- *Droga do samorządu. Od pierwszych koncepcji do inicjatywy Senatu (1981–1989)*, (wraz z M. Kuleszą) Warszawa 2009
- *Reformowanie Państwa. Moje Doświadczenia*, Warszawa–Szczecin 2007; Samorządna Polska, Warszawa 2005
- *Local Government Reform in Poland: An Insider's Story*, Budapeszt 2003
- *Samorząd III Rzeczypospolitej. Koncepcje i realizacja*, Warszawa 2000.

Jako ojciec polskiego samorządu, profesor Regulski został odznaczony Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski za zasługi w działalności państwowej i publicznej. Jest niekwestionowanym autorem restytucji samorządu terytorialnego w Polsce i pierwszej reformy samorządowej. Za wybitne osiągnięcia w transformacji politycznej i ustrojowej kraju, za konstruktywne działania na rzecz rozwoju demokracji lokalnej i reformy samorządu terytorialnego, odznaczony został Orderem Orła Białego.

Obchody 30-lecia działalności Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego.

OBCHODY XXX-LECIA FUNDACJI

18 września 2019 roku Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego obchodziła 30-lecie swojej działalności. Uroczystości odbyły się w Pałacu Prymasowskim w Warszawie. Według jednego z ojców założycieli FRDL, Jerzego Stępnia, proces transformacji ustrojowej Polski należało rozpocząć właśnie od zbudowania całkowicie na nowo solidnego fundamentu państwa. Cała wielowiekowa tradycja, a także doświadczenie cywilizacji zachodniej, nigdy nie pozostawiały wątpliwości, że tym fundamentem musi być samorząd terytorialny. Członkowie założyciele Fundacji początkowo działali dwutorowo: z jednej strony pełnili najważniejsze dla budowy samorządu funkcje parlamentarne i rządowe, a z drugiej tworzyli od zera instytucję, której zadaniem było wspieranie siłami społecznymi przedsięwzięcia podejmowanego przez państwo.

W obchodach jubileuszu z okazji 30-lecia Fundacji towarzyszyli przyjaciele i partnerzy – prezydenci miast, burmistrzowie, wójtowie, pracownicy JST i przedstawiciele organizacji pozarządowych. Wśród zaproszonych gości byli między innymi: Prezydent m.st. Warszawy Rafał Trzaskowski, Prezydent Wrocławia Jacek Sutryk, Prezes Towarzystwa

Urbanistów Polskich Tomasz Majda, Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Polak, Dyrektor Biura Związku Miast Polskich Andrzej Porawski i wielu innych. W trakcie wydarzenia przemawiali członkowie Rady Fundatorów oraz zaproszeni goście: Prezydent m.st. Warszawy Rafał Trzaskowski, który podkreślił rolę samorządu i zaznaczył zaangażowanie ojców założycieli Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej – prof. Jerzego Regulskiego i sędziego Jerzego Stępnia – w sprawy samorządności terytorialnej oraz Prezydent Wrocławia Jacek Sutryk, który przedstawił sprawdzone recepty na skuteczne i odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią. Ponadto Prezes Zarządu Fundacji Cezary Trutkowski przedstawił pracowników Fundacji i podkreślił jej osiągnięcia podczas 30-letniej działalności. „Fundację tworzą właściwi ludzie” – podsumował Przewodniczący Krajowej Rady Forów Sekretarzy Grzegorz Frugalski. W trakcie obchodów wyróżniono laureatów Nagrody imienia Jerzego Regulskiego, którą co roku Towarzystwo Urbanistów Polskich i Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej nagradza wybitne osiągnięcia w planowaniu przestrzennym i rozwoju samorządności terytorialnej.

Trzydziestolecie funkcjonowania FRDL uczczono również podczas XVIII Światowego Festiwalu Polonijnego Zespołów Folklorystycznych, który odbył się 20 lipca 2019 roku w Nowohuckim Centrum Kultury w Krakowie. Wydarzenie miało charakter plenerowego koncertu jubileuszowego zespołów polonijnych z różnych krajów oraz kapel i zespołów regionalnych z Małopolski.

 Podczas Gali Jubileuszowej 30-lecia działalności Fundacji Rada Fundatorów FRDL postanowiła zmienić nazwę Fundacji na Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego.

RN RAFAL
NOWAK
PHOTO
GRAPHY

NAGRODY

**i konkursy organizowane przez
Fundację Rozwoju Demokracji
Lokalnej im. Jerzego Regulskiego**

Nagrody i konkursy organizowane przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego angażuje się w organizację konkursów i rankingów na poziomie regionalnym i ogólnopolskim. Dzięki tym inicjatywom stara się dostrzegać i promować samorzady osiągające wzorcowe wyniki w różnych obszarach działalności, innowacyjne rozwiązania społeczne i planistyczne, a także współpracę w ramach środowisk lokalnych. Oprócz konkursów organizowanych przez FRDL, przedstawiciele Fundacji są zapraszani do uczestnictwa w kapitułach konkursów i rankingów organizowanych przez inne instytucje. W 2019 roku Jerzy Stepień i Cezary Trutkowski pracowali m.in. w kapitule Rankingu Samorządów dziennika „Rzeczpospolita”.

NAGRODA IM. JERZEGO REGULSKIEGO

Szczególne zasługi Profesora Jerzego Regulskiego w kształtowaniu sfery publicznej w Polsce dotyczą dwóch dziedzin. Pierwszą z nich była samorządność lokalna, a drugą urbanistyka oraz polityka przestrzenna. Wyrazem upamiętnienia Profesora było ustanowienie Nagrody imienia Jerzego Regulskiego za wybitne osiągnięcia w kreowaniu ładu przestrzennego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

W 2019 roku Nagrodę wręczono po raz czwarty. Ceremonia uhonorowania laureatów miała miejsce 18 września podczas Gali Jubileuszowej z okazji 30-lecia Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego. Zwycięzców oraz nominowanych wyłoniła kapituła Nagrody im. Jerzego Regulskiego obradująca pod przewodnictwem Jerzego Stępnia, Przewodniczącego Rady Fundatorów Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego, oraz Tomasza Majdy, prezesa Towarzystwa Urbanistów Polskich (TUP). Spośród wszystkich zgłoszeń Kapituła wybrała autorów najlepszych inicjatyw w kreowaniu ładu przestrzennego zgodnego z zasadami

Statuetka – Nagroda imienia Jerzego Regulskiego

Wręczenie nagród imienia Jerzego Regulskiego odbyło się podczas Gali Jubileuszowej z okazji 30-lecia Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego.

zrównoważonego rozwoju oraz autorów projektów wzmacniających samorządność terytorialną. W tym roku Kapituła przyznała trzy nagrody i dwa wyróżnienia.

Laureatami IV edycji Nagrody im. Jerzego Reguńskiego za 2018 rok w poszczególnych kategoriach zostali:

———— **Kategoria IDEA** – Miejska Pracownia Urbanistycznej w Łodzi za projekt pt. „Powrót do miasta” – realizacja idei rozwoju przestrzennego.

Ideą „Powrotu do miasta” objęty jest cały obszar Łodzi, ze szczególnym uwzględnieniem centrum oraz terenów obrzeżnych. Większość rozwiązań kierunkowych oraz działań przestrzennych skoncentrowana jest w Strefie Wielkomięskiej – najstarszej i największej strukturze miejskiej w Łodzi.

———— **Kategoria WIEDZA I UPOWSZECHNIANIE** – Gmina Stare Babice za projekt pt. „Planowanie przestrzenne w gminie Stare Babice” – przewodnik dla mieszkańca.

Ogólnodostępny, jasny i transparentny przewodnik dotyczący planowania przestrzennego w gminie Stare Babice powstał z potrzeby zgłaszanej przez mieszkańców gminy.

Wyróżnienie w tej kategorii otrzymali Justyna Martyniuk-Pęczek, Tomasz Parteka oraz Olga Martyniuk za efekt grantu naukowego NCN w postaci recenzowanej pracy naukowej pt. „Gniazda przedsiębiorczości w polskim modelu miasta krawędziowego”(Wyd. Politechniki Gdańskiej, 2018) Wprowadzone nowe pojęcia, bogaty materiał ilustracyjny: analizy GIS, schematy, modele, tabele.

W publikacji podjęto problem opisu zjawiska polskiej suburbanizacji. Głównym obszarem badań stał się obszar metropolitarny Gdańsk–Gdynia–Sopot, jednak by nakreślić tło problemu, w pracy uwzględniono również kontekst ogólnopolski i światowy.

———— **Kategoria AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA** – Nagroda główna w tej kategorii została przyznana Pracowni Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia” za inicjatywę pt. „Rozwój społeczeństwa obywatelskiego przy użyciu narzędzi partycypacji społecznej, czyli społeczna energia napędzana siłą Stoczni.”

Obszar badań to cała Polska, ze szczególnym uwzględnieniem samorządów lokalnych chcących wdrożyć działania aktywizujące lokalne społeczności.

Wyróżnienie w tej kategorii otrzymała Fundacja Anna w Gostkowie za projekt pt. „Kamienne pamiątki.”, którego celem było zatrzymanie dewastacji lokalnego cmentarza i zabezpieczenie pięknych budowli kultu religijnego przed całkowitym zniknięciem.

———— **Kategoria REALIZACJA DZIEŁA** – w tym roku Kapituła nie przyznała nagrody w tej kategorii.

MAŁOPOLSKIE WEKTORY WSPÓŁPRACY

FRDL Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji cyklicznie zaprasza wszystkie urzędy miast, gmin oraz starostwa powiatowe z województwa małopolskiego do udziału w konkursie Małopolskie

Wektory Współpracy. Konkurs wyłania najlepsze przykłady partnerskiej współpracy małopolskich jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi. Ideą konkursu jest wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego poprzez doskonalenie zasad i form współpracy pomiędzy JST a NGO w województwie małopolskim. Przy ocenie nadesłanych aplikacji pod uwagę brana jest m.in. różnorodność form współpracy oraz innowacyjność zgłaszanych rozwiązań.

Laureatów 12. edycji konkursu Małopolskie Wektory Współpracy nagrodzono podczas uroczystej gali, która odbyła się 24 stycznia 2020 roku. Wśród nagrodzonych znalazły się:

- 1 miejsce – Gmina Zakliczyn
- 2 miejsce – Gmina Biecz
- 3 miejsce – Gmina Dobczyce

Wyróżnienia otrzymały: Gmina Skawina oraz Miasto Tarnów.

Pamiątkowe statuetki wręczane były przez Wicemarszałka Województwa Małopolskiego Łukasza Smótkę oraz Wicedyrektora FRDL MISTiA Wojciecha Odzimka.

NAGRODY LIDERA EDUKACJI SAMORZĄDOWEJ „WALERKI”

1 października 2019 roku podczas spotkania Śląskiego Forum Sekretarzy w Ośrodku Kształcenia Samorządu Terytorialnego im. Waleriana Pańki FRDL wręczono już po raz szesnasty Nagrody Lidera Edukacji Samorządowej. Nagrody, upamiętniające współtwórcę reformy samorządowej i jednego z założycieli FRDL – Waleriana Pańkę, przyznawane są przez przedstawicieli OKIST FRDL w czterech kategoriach: powiaty, miasta na prawach powiatu, miasta i gminy.

W 2019 statuetki Lidera Edukacji Samorządowej otrzymały:

Z województwa śląskiego:

- Starostwa powiatowe w: Częstochowie, Mikołowie, Wodzisławiu Śląskim, Będzinie
- Urzędy Miast na prawach powiatu w: Sosnowcu, Jaworznie, Jastrzębie Zdrój, Ty-chach, Zabrze, Bytomiu
- Urzędy Miast: Wodzisław Śląski, Pszczyna, Racibórz, Knurów, Tarnowskie Góry
- Urzędy Gmin: Bestwina, Golezów, Jasienica, Wilkowice, Suszec, Rudziniec, Świer-klaniec

Z województwa dolnośląskiego:

- Urzędy Miast: Wrocław, Legnica, Świdnica, Dzierżoniów, Jelenia Góra

Z województwa wielkopolskiego:

- Urząd Miasta Poznania

 Laureaci nagrody Lidera Edukacji Samorządowej „Walerki” 2019.

RANKINGI GMIN

Ośrodki regionalne FRDL, we współpracy z wojewódzkimi urzędami statystycznymi, od wielu lat prowadzą regionalne rankingi gmin. W roku 2019 przeprowadzono trzy takie przedsięwzięcia w województwach: lubelskim, małopolskim i podkarpackim. Celem rankingów jest wyłonienie i promocja jednostek samorządowych wyróżniających się pod względem rozwoju społeczno-gospodarczego na tle regionu. Intencją pomysłodawców rankingów było wprowadzenie do publicznej debaty zasady oceny samorządów przy pomocy kwantyfikowalnych wskaźników ilościowych. Wyniki przeprowadzonych analiz stanowią punkt wyjścia w dyskusjach dotyczących jakości zarządzania lokalnego, jak i strategicznych kierunków rozwoju regionów.

Ocenie poddawane są wszystkie gminy w każdym regionie, z wyłączeniem miast na prawach powiatu. Analizy obejmują specjalnie dobrane wskaźniki odnoszące się do różnych wymiarów działalności jednostek samorządowych. Najczęściej (choć nie wyłącznie) stosowane są następujące wskaźniki:

1. Średnioroczne dochody własne budżetów gmin na 1 mieszkańca
2. Średnioroczne wydatki majątkowe inwestycyjne budżetów gmin na 1 mieszkańca
3. Średnioroczny wskaźnik zadłużenia budżetów gmin
4. Wydatki bieżące na administrację publiczną budżetów gmin na 1 mieszkańca
5. Średnioroczne środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi na finansowanie programów i projektów unijnych stanowiące dochód budżetów gmin na 1 mieszkańca
6. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON na 1000 ludności
7. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w roku szkolnym – średni wynik w %
8. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3–6 lat
9. Saldo migracji na 1000 ludności
10. Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (z wyłączeniem wydatków majątkowych inwestycyjnych) na 1 mieszkańca
11. Udział środków przekazanych organizacjom pozarządowym i innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego w wydatkach ogółem gminy.

Ranking Gmin Małopolski

Ranking Gmin Małopolski realizowany jest od 2010 roku w ścisłej współpracy z Urzędem Statystycznym w Krakowie, odpowiedzialnym za zebranie i zestawienie wyników. W ramach Rankingu ocenie poddawane są wszystkie gminy Województwa Małopolskiego z wyłączeniem miast na prawach powiatu: Krakowa, Nowego Sącza i Tarnowa. W przypadku VIII edycji Rankingu zestaw wskaźników uległ kolejnej modyfikacji ze względu na zmiany w prawodawstwie dotyczącym m.in. szkolnictwa. Nagrody w VIII edycji Rankingu Gmin Małopolski 2019 zostały wręczone podczas uroczystej gali odbywającej się w ramach spotkania Forum Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Małopolski w dniach 20–21 listopada 2019 roku. W spotkaniu wzięło udział 115 włodarzy miast i gmin regionu.

Liderami zestawienia w 2019 roku zostały gminy: Zakopane, Wielka Wieś i Niepołomice. Wyniki Rankingu Gmin Małopolski zostały opublikowane w „Dzienniku Polskim”. Patronat nad tym wydarzeniem objęli m.in. Wojewoda Małopolski oraz Marszałek Województwa Małopolskiego. Wyróżnienia wręczali: Marszałek Witold Kozłowski, Dyrektor FRDL MISTiA Anna Łyżwa, Prezes Forum Małgorzata Małuch oraz Zastępca Dyrektora Urzędu Statystycznego Grzegorz Ruta.

Laureaci Rankingu
Gmin Lubelszczyzny 2019.

Ranking Gmin Lubelszczyzny

5 grudnia 2019 roku podczas spotkania Forum Sekretarzy Województw Lubelskiego oraz Podkarpackiego w Janowie Lubelskim zostały ogłoszone już po raz trzeci oficjalne wyniki Rankingu Gmin Lubelszczyzny. Wydarzenie zostało zorganizowane Ośrodek Regionalny FRDL w Lublinie. Wyniki Rankingu oparte zostały o dane statystyki publicznej za lata 2016–2018, zebrane i przeanalizowane przez Urząd Statystyczny w Lublinie. Ocenie poddawane są wszystkie gminy województwa lubelskiego z wyłączeniem miast na prawach powiatu: Białej Podlaskiej, Chełma, Lublina i Zamościa.

Laureatem rankingu po raz drugi została Gmina Głusk. Na drugim miejscu uplasowała się Gmina Puchaczów, która w 2018 roku zamykała podium. Jako trzecia wyróżnienie otrzymała Gmina Jastków. Wyróżnienia oraz okolicznościowe statuetki dla laureatów pierwszych 3 miejsc wręczyli Dyrektor Urzędu Statystycznego w Lublinie dr Krzysztof Markowski oraz Koordynatorka Forów Samorządowych Województwa Lubelskiego FRDL Natalia Gmurkowska. Ranking Gmin Lubelszczyzny 2019 został objęty patronatami honorowymi przez Wojewodę Lubelskiego, Dyrektora Urzędu Statystycznego w Lublinie, Stowarzyszenie Samorządów Euroregionu Bug, Związek Gmin Lubelszczyzny. Patronat medialny nad wydarzeniem objęły: TVP3 Lublin, Radio Lublin, Serwis Samorządowo-Administracyjny, Gazeta Biłgorajska, Tygodnik Zamojski, Tygodnik Wspólnota.

 Laureatka pierwszej nagrody w Rankingu Gmin Podkarpacia 2019.

Ranking Gmin Podkarpacia

26 listopada 2019 podczas konferencji „Najważniejsze zmiany znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach” ogłoszono wyniki Rankingu Gmin Podkarpacia 2019. Konferencja odbyła się w ramach spotkań Forum Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Podkarpacia działającego przy Ośrodku Regionalnym FRDL w Rzeszowie. Wyniki Rankingu oparte zostały o dane statystyki publicznej za rok 2018, zebrane i przeanalizowane przez Urząd Statystyczny w Rzeszowie. Ocenie poddawane są wszystkie gminy województwa podkarpackiego z wyłączeniem miast na prawach powiatu: Rzeszowa, Przemyśla, Tarnobrzega i Krosna.

W 2019 roku liderem Rankingu Gmin Podkarpacia została Gmina Jasienica Rosielna. Drugie miejsce zajęła Gmina Kamień, a trzecie Gmina Solina. Patronaty honorowe nad Rankingiem objął Wojewoda Podkarpacki. Patronat medialny nad Rankingiem objęła TVP3 Rzeszów. Partnerem wydarzenia była Gazeta Codzienna „Nowiny”.

ROZDZIAŁ I

**SZKOLENIA – kształcenie
i rozwój kadr samorządowych**

Rozdział I / SZKOLENIA

– kształcenie i rozwój kadr samorządowych

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego jest obecnie najbardziej znaczącą i największą w skali kraju organizacją szkolącą kadry samorządowe. Do końca 2019 roku zorganizowaliśmy ponad 88 000 szkoleń, seminariów, konferencji, z których skorzystało już blisko 1 750 000 osób. W 2019 roku w sumie przeprowadzono 3 311 szkoleń, w których wzięły udział 45 200 osoby, co przełożyło się na 50 357 osobodni szkoleniowych. Szkolenia realizowane przez FRDL podzielić można na: otwarte, zleczone oraz organizowane w ramach projektów oraz w ramach forów samorządowych.

	liczba szkoleń	liczba uczestników	liczba osobodni
szkolenia otwarte	2 688	30 079	32 884
szkolenia zleczone	623	15 121	17 473
suma	3 311	45 200	50 357

Dane statystyczne dotyczące szkoleń zrealizowanych w 2019 roku

Fundacja dba o wysoki poziom merytoryczny oferowanych szkoleń. W całej sieci FRDL obowiązuje jednolity standard jakości usług edukacyjnych, stale monitorowany zarówno pod względem zawartości tematycznej oferty, metod przekazywania wiedzy, jakości materiałów, jak i sposobu samej organizacji sesji szkoleniowych. Ponadto Fundacja stawia na współpracę z gronem sprawdzonych trenerów – wybitnych specjalistów z różnych dziedzin funkcjonowania samorządu. Szkolenia prowadzone są metodami interaktywnymi, angażującymi uczestników w proces zdobywania wiedzy i nowych umiejętności.

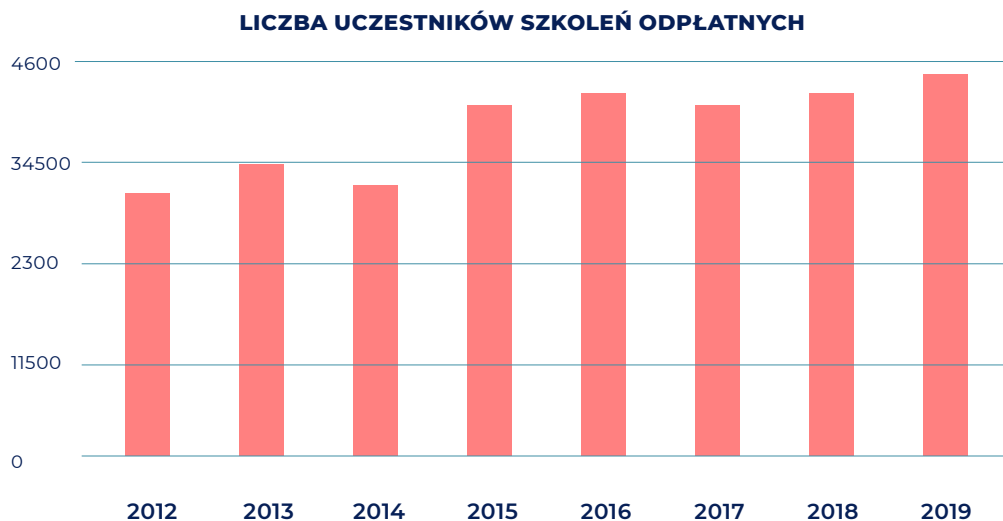

SZKOLENIA OTWARTE I ZLECANE

Oferta szkoleniowa Ośrodków FRDL jest stale aktualizowana i poszerzana – obecnie obejmuje szeroki wachlarz zagadnień związanych z podnoszeniem kompetencji pracowników samorządowych, którzy są najważniejszymi adresatami działalności szkoleniowej FRDL.

Wśród najbardziej popularnych tematów szkoleniowych w 2019 roku wymienić należy: rachunkowość budżetową, w tym sprawozdawczość i zamknięcie ksiąg rachunkowych, tematykę uchwał budżetowych, zmian w podatku VAT, przekazywania i rozliczania dotacji, arkuszy organizacyjnych i systemu informacji oświatowej, statutów szkolnych, dotacji oświatowych, raportów o stanie gminy, elektronizacji zamówień publicznych, ochrony danych osobowych, zmian w ustawie o ochronie praw lokatorów oraz ewidencji ludności. W 2019 roku rozwijano również kursy: kancelaryjno-archiwalne, rachunkowości budżetowej, zamówień publicznych, inspektorów ochrony danych osobowych, specjalisty ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi, specjalisty ds. zamówień publicznych, kadrowo-płacowe. Aktualne potrzeby szkoleniowe samorządów lokalnych, związane m.in. ze zmianami w prawodawstwie, są stale analizowane przez ekspertów FRDL w poszczególnych regionach – dlatego oferta szkoleniowa Fundacji jest kompleksowa i adekwatna do oczekiwań samorządowców.

Oprócz szkoleń otwartych Fundacja organizuje również szkolenia zamknięte na indywidualne zamówienie urzędów. Program takiego szkolenia jest uzgadniany z zamawiającym i jest w całości dostosowany do potrzeb grupy docelowej. Ponadto ośrodki regionalne FRDL organizują szkolenia dla rad gmin, miast i powiatów nowej kadencji oraz pracowników biur obsługi rady. Wśród szkoleń zamkniętych w 2019 roku zrealizowano m.in. szkolenia dla rad gmin i powiatów z szeregu tematów prawnych i organizacyjnych, szkolenia z zakresu przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji, obsługi klienta, postępowania administracyjnego, funduszu sołectkiego i wielu innych przygotowywanych w oparciu o indywidualne potrzeby szkoleniowe pracowników danej instytucji.

Rys.1 Liczba uczestników szkoleń w kolejnych latach

Odsetek gmin uczestniczących w szkoleniach FRDL rocznie

Działalność szkoleniowa FRDL prezentowana przez prezesa zarządu FRDL Cezarego Trutkowskiego podczas Gali Jubileuszowej 30-lecia działalności Fundacji.

Najważniejsze działania przeprowadzone w celu poprawy efektywności działalności szkoleniowej FRDL w 2019 roku:

- intensyfikacja współpracy z radami gmin i powiatów – zrealizowanie na początku 2019 roku szeregu szkoleń zamkniętych dla radnych nowych kadencji;
- wprowadzenie cyklicznych szkoleń i stałych spotkań online zespołów szkoleniowych w celu koordynacji prac i wymiany informacji;
- przygotowanie wspólnej oferty szkoleń zamkniętych przy okazji Kongresu Sekretarzy w Warszawie – Kongres, który zebrał bardzo dobre opinie sekretarzy, przygotowany został przez zespół pracowników działów szkoleń;
- rozpoczęto testowanie szkoleń online na platformach e-learningowych – pełne wprowadzenie tej oferty zaplanowane było na rok 2020;
- przygotowanie koncepcji, wybranie wykonawcy i rozpoczęcie prac nad multiseriowym (połączonych stron internetowych ośrodków regionalnych) przygotowując w ramach tego narzędzia wiele nowych rozwiązań dot. działalności szkoleniowej – zakończenie realizacji planowane w 2020 roku;
- uruchomienie comiesięcznego wewnętrznego newslettera „Perspektywy szkoleniowe” z wytycznymi dot. ważnych i aktualnych tematów szkoleniowych z punktu widzenia jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych;
- opracowanie szeregu materiałów szkoleniowych (wspólne wzory certyfikatów, prezentacji szkoleniowych itd.) w ramach szerszego projektu fundacyjnego dot. ujednoczenia identyfikacji wizualnej FRDL;
- modernizacja oprogramowania do zarządzania szkoleniami, podnoszenie kwalifikacji pracowników zajmujących się organizacją szkoleń;
- przygotowanie kilku ogólnopolskich cykli szkoleniowych, nawiązanie współpracy z nowymi trenerami.

ROZDZIAŁ II

FORA SAMORZĄDOWE

Rozdział II / FORA SAMORZĄDOWE

– Integracja środowiska samorządowego i rzecznictwo

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego od początku swojej działalności integruje i wspiera środowiska samorządowe poprzez fora samorządowe. Fora, autorski pomysł Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego, to przede wszystkim platformy współpracy i integracji określonych środowisk zawodowych w samorządach, służące poszerzaniu wiedzy, wymianie doświadczeń i informacji, a przede wszystkim doskonaleniu warsztatu wykonywanego zawodu czy piastowanych funkcji. Dzięki współpracy w sieci FRDL członkowie Forów mają dostęp do informacji, raportów, wyników badań publikowanych przez FRDL, mogą również uczestniczyć w krajowych i zagranicznych konferencjach, kongresach, projektach, wizytach studyjnych, itp. Ponadto fora prowadzą działalność interwencyjną na rzecz swoich członków i świadczą pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z pełnionymi funkcjami.

FORA SAMORZĄDOWE

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego zainicjowała i moderuje działalność ponad 80 forów samorządowych, które funkcjonują przy ośrodkach regionalnych FRDL w całej Polsce, zrzeszając ponad 4000 przedstawicieli ponad 25 środowisk samorządowych.

W 2018 roku powołane zostały Krajowe Rady Forów: Skarbników oraz Sekretarzy. Ich głównymi celami są m.in. reprezentacja forów regionalnych na poziomie krajowym, zabieranie głosu w istotnych dla samorządu sprawach na poziomie krajowym, wypracowywanie stanowisk w sprawach zmian legislacyjnych, podejmowanie inicjatyw na rzecz wzmacniania kompetencji skarbników/sekretarzy.

Corocznie Fundacja wraz z Krajową Radą Forów Skarbników oraz Krajową Radą Forów Sekretarzy organizuje Krajowy Kongres Sekretarzy oraz Krajowy Kongres Forów Skarbników. Kongresy to przede wszystkim wymiana doświadczeń i poglądów oraz debata w gronie eksperckim wokół najbardziej aktualnych zagadnień istotnych dla sprawnego funkcjonowania i zarządzania JST z punktu widzenia roli i zadań sekretarza i skarbnika. Rokrocznie kongresy gromadzą skarbników i sekretarzy jednostek samorządu terytorialnego z całego kraju, ekspertów, przedstawicieli administracji rządowej, a także partnerów merytorycznych, medialnych i biznesowych.

Fora samorządowe funkcjonują przy Ośrodkach FRDL w całym kraju. W 2019 roku działało ponad 80 forów grupujących ponad 25 środowisk zawodowych:

- 13 FORÓW SEKRETARZY
- 11 FORÓW SKARBNIKÓW
- 9 FORÓW OŚWIATY
- 7 FORÓW POMOCY SPOŁECZNEJ
- 6 FORÓW PRZEWODNICZĄCYCH RAD
- 6 FORÓW PRACOWNIKÓW KADR
- 4 FORA PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIOM
- 4 FORA INSPEKTORÓW DANYCH OSOBOWYCH
- 3 FORA INFORMATYKÓW SAMORZĄDOWYCH
- 2 FORA PRACOWNIKÓW USC
- 2 FORA PRAWNIKÓW SAMORZĄDOWYCH
- 2 FORA WSPÓŁPRACY SAMORZĄDÓW Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
- 2 FORA WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I PREZYDENTÓW
- 2 FORAGOSPODARKI PRZESTRZENNEJ GMIN
- 2 FORUM GOSPODARKI KOMUNALNEJ/FORUM KIEROWNIKÓW JEDNOSTEK I SPÓŁEK KOMUNALNYCH
- 1 FORUM ZDROWIA PUBLICZNEGO
- 1 FORUM EKOLOGICZNE SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
- 1 FORUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO
- 1 FORUM URZĘDNIKÓW EUROPEJSKICH
- 1 FORUM MARKI LOKALNEJ
- 1 FORUM PPP
- 1 FORUM PRACOWNIKÓW URZĘDÓW STANU CYWILNEGO
- 1 FORUM AUDYTORÓW I KONTROLERÓW WEWNĘTRZNYCH JEDNOSTEK SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH
- 1 FORUM KULTURY

Fora reprezentują różne środowiska. Najliczniejszą grupę zrzeszoną stanowią skarbnicy gmin i powiatów. W 2019 roku przy Ośrodkach FRDL funkcjonowało 11 forów skupiających łącznie 801 skarbników jednostek samorządu terytorialnego z całego kraju. Wśród innych wiodących forów branżowych działających w 2019 roku wskazać należy fora sekretarzy samorządowych (13 forów, łącznie 757 członków), fora oświatowe (9 forów, 369 członków) fora pomocy społecznej (7 forów, 414 członków), fora przewodniczących rad (6 forów, ponad 142 członków) oraz fora pracowników kadr (6 forów, 238 członków). Najwięcej forów działa przy Ośrodkach FRDL w Krakowie (21), Gdańsku (11) i Rzeszowie (9) oraz w Katowicach (14). Ośrodek FRDL w Krakowie od lat jest liderem pod względem liczby członków forów samorządowych – małopolskie fora w 2019 roku skupiały łącznie 1827 osób.

W ramach spotkań forów samorządowych organizowane są specjalistyczne szkolenia dla kadry samorządowej – członków forów. Tematyka szkoleń jest uzależniona od ich potrzeb. W sumie w 2019 roku w ramach forów odbyły się 568 szkolenia, w których udział wzięło 22 165 osób (daje to 24 742 osobodni). Najwięcej szkoleń przeprowadzono w ośrodku regionalnym w Krakowie (MISTiA), bo aż 224 szkolenia, w ramach których przeszkolono 10 334 osoby (11 230 osobodni).

JUBILEUSZE FORÓW SAMORZĄDOWYCH

W 2019 roku dwa fora przy FRDL MISTiA obchodziły okrągłe jubileusze 25-lecia założenia: Forum Ekologiczne Samorządu Terytorialnego i Administracji oraz Forum Gospodarki Przestrzennej Gmin.

Forum Ekologiczne Samorządu Terytorialnego działa przy FRDL MISTiA już od 1994 roku. Świętowaniu jubileuszu 25-lecia Forum towarzyszyła konferencja tematyczna zatytułowana „Ochrona powietrza – założenia, wyzwania, trudności”. Podczas tej konferencji przedstawiono założenia nowego programu „EkoMałopolska”, poruszono kwestie dot. kontroli emisji smogu w zakresie przestrzegania przepisów ochrony środowiska oraz prowadzenia polityki informacyjnej i komunikacji społecznej na tematy związane z ochroną środowiska. Prezes Zarządu Forum Dariusz Jabcoń w swoim uroczystym wystąpieniu podkreślił, że Forum jest nie tylko miejscem podnoszenia kwalifikacji, nabywania wiedzy, wymiany doświadczeń, lecz także integracji pracowników samorządowych zajmujących się ochroną środowiska. Obecnie Forum skupia 84 kierowników oraz pracowników wydziałów i referatów ochrony środowiska w JST.

 Jubileuszowe spotkanie Forum Gospodarki Przestrzennej Gmin przy FRDL MISTiA.

Forum Gospodarki Przestrzennej Gmin przy FRDL MISTiA świętowało swój jubileusz 25 października 2019 roku. Z tej okazji w Krakowie odbyła się jubileuszowa konferencja pt. „Nowe instrumenty planowania przestrzeni”, podczas której poruszono zagadnienia związane m.in. z nowym narzędziem kształtowania krajobrazu – audytem krajobrazu, z zarządzaniem rozwojem w skali obszaru funkcjonalnego oraz z integracją i organizacją środowiska naturalnego i zabudowanego poprzez wskazanie roli infrastruktury błękitno-zielonej w zagospodarowaniu terenów zurbanizowanych. Infrastruktura błękitno-zielona to rozwiązania sprzyjające zwiększaniu retencji krajobrazowej, takie jak ogrody deszczowe, niecki retencyjne, ronda infiltrujące, łąki kwietne, wysepki oczyszczające wodę. W programie konferencji znalazły się również zagadnienia związane z porządkowaniem krajobrazu i ograniczaniem chaosu wizualnego poprzez „dogęszczanie” zabudowy, które nie powinno być traktowane jako doraźnie rozwiązane w formie punktowej, tylko jako zintegrowana i całościowa strategia rozwoju przestrzennego miasta.

 Jubileuszowe spotkanie Forum Gospodarki Przestrzennej Gmin przy FRDL MISTiA

Podczas konferencji poruszono również ważny i aktualny problem gospodarki wodnej w mieście w kontekście zmian klimatu i przygotowywanego dla wszystkich miast Polski „Water City Index”. Ostatnie wystąpienie poświęcone było projektowaniu placów zabaw w aspekcie wielofunkcyjności przestrzeni społecznych. Prelegentka podkreślała, że przyjazne i prawidłowo zorganizowane place zabaw, zintegrowane funkcjonalno-przestrzennie z innymi przestrzeniami publicznymi powinny stać się strategicznym celem w opracowywaniu wizji rozwoju miast. Co więcej, przy projektowaniu takich miejsc powinno się uwzględnić opinie ich użytkowników – dzieci.

Podczas spotkania wieloletni członkowie Forum zostali wyróżnieni okolicznościowymi listami gratulacyjnym. Szczególne podziękowania zostały skierowane do Janusza Bastera, pomysłodawcy idei Forum, oraz do członków Zarządu Forum.

Obie Konferencje zostały objęte honorowym patronatem Wicemarszałka Województwa Małopolskiego – Tomasza Urynowicza.

Krajowa Rada Forów Skarbników

KRAJOWA RADA FORÓW SKARBNIKÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO, działająca przy Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego, powołana została 27 listopada 2018 roku w odpowiedzi na potrzebę sieciowej, ponadregionalnej współpracy Skarbników JST zrzeszonych w ramach regionalnych Forów Skarbników JST funkcjonujących przy Ośrodkach FRDL (11 Forów skupiających 801 członków).

Głównymi celami działalności Krajowej Rady Forów Skarbników JST są:

- Reprezentacja regionalnych Forów Skarbników działających przy ośrodkach FRDL na poziomie krajowym;
- Zabieranie głosu w istotnych dla samorządu sprawach na poziomie krajowym;
- Koordynacja konsultacji wewnątrz środowiska Skarbników;
- Organizacja wspólnych ogólnopolskich i makroregionalnych wydarzeń i inicjatyw;
- Podejmowanie inicjatyw na rzecz wzmocnienia kompetencji i praw Skarbników;
- Wypracowywanie stanowisk w sprawach zmian legislacyjnych.

Rada poprzez swoją działalność pragnie być aktywnym uczestnikiem zachodzących procesów konsultacyjno-legislacyjnych, mieć bezpośredni wpływ na kształt regulacji prawnych oddziałujących na funkcjonowanie samorządu. Skarbnicy na co dzień mają do czynienia z tymi problemami związanymi bezpośrednio lub pośrednio z finansami jednostek samorządu terytorialnego. Potrafią dzięki temu nie tylko formułować trafne opinie, lecz także proponować konstruktywne rozwiązania. Rada chce zwiększyć wpływ ich eksperyty na sposób kształtowania tej sfery życia publicznego.

Obecnie Fora Skarbników działające przy FRDL liczą 801 członków, co stanowi ponad ¼ wszystkich skarbników pracujących w gminach, powiatach i województwach.

Fora Skarbników stanowią doskonałą platformę współpracy, integracji środowiska zawodowego, wymiany doświadczeń i informacji, jak również zdobywania nowej wiedzy. Poza cyklicznymi spotkaniami organizowanymi w ramach regionalnych struktur Forów, ich członkowie biorą udział w odbywającym się co roku ogólnopolskim Kongresie Forów Skarbników JST. Wydarzenie, współorganizowane przez Krajową Radę Forów Skarbników JST, każdego roku gromadzi skarbników jednostek samorządu terytorialnego z całej Polski, ekspertów, przedstawicieli samorządu, świata nauki i instytucji działających na rzecz administracji publicznej.

Członkami Krajowej Rady Forów Skarbników JST są reprezentanci Forów Skarbników JST działających przy ośrodkach regionalnych FRDL, zaś pracami Rady kieruje Zarząd wybierany na dwuletnią kadencję.

Skład Zarządu Krajowej Rady Forów Skarbników na kadencję 2018–2020:

- Łukasz Dłubacz, Skarbnik Miasta Nowy Targ – Przewodniczący Zarządu KRFS
- Małgorzata Mokrzycka-Kwaśnik, Skarbnik Powiatu Kolbuszowskiego – Wiceprzewodnicząca Zarządu KRFS
- Małgorzata Czarnecka, Skarbnik Gminy Smętowo Graniczne – Wiceprzewodnicząca Zarządu KRFS
- Aneta Maciążek, Skarbnik Gminy Tomaszów – Członek Zarządu KRFS
- Wiesław Miłkowski, Skarbnik Powiatu Otwockiego – Członek Zarządu KRFS

Krajowa Rada Forów Sekretarzy

KRAJOWA RADA FORÓW SEKRETARZY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO, działająca przy Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego, powołana została w lutym 2018 roku z inicjatywy zarządów forów regionalnych działających przy ośrodkach FRDL. Krajowa Rada Forów Sekretarzy składa się z przedstawicieli trzynastu województw działających przy ośrodkach regionalnych Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej oraz z Klubu Sekretarzy województwa wielkopolskiego.

Celem działalności Krajowej Rady Forów Sekretarzy JST jest :

- reprezentowanie środowiska Sekretarzy JST na poziomie krajowym i międzynarodowym,
- zabierania głosu w istotnych dla samorządu sprawach na poziomie krajowym,
- koordynacji konsultacji wewnątrz środowiska Sekretarzy JST,
- organizacji wspólnych ogólnopolskich i makroregionalnych wydarzeń/inicjatyw,
- podejmowania inicjatyw na rzecz wzmocnienia kompetencji Sekretarzy JST oraz potencjału organizacyjnego JST.

Rada poprzez swoją działalność pragnie być aktywnym uczestnikiem zachodzących procesów konsultacyjno-legislacyjnych, a także zamierza mieć bezpośredni wpływ na kształt regulacji prawnych oddziałujących na funkcjonowanie samorządu.

Zarząd Krajowej Rady Forów Sekretarzy JST wybrany na okres kadencji 2018–2020:

- Grzegorz Frugalski, Sekretarz Miasta Sosnowiec – Przewodniczący Zarządu KRFS
- Andrzej Wojewódzki, Sekretarz Miasta Lublin – Pierwszy Wiceprzewodniczący Zarządu KRFS
- Małgorzata Majkowska, Sekretarz Miasta Wieluń – Drugi Wiceprzewodniczący Zarządu KRFS

II KRAJOWY KONGRES FORÓW SKARBNIKÓW / 21–22 maja 2019

 II Krajowy Kongres Forów Skarbników zgromadził ponad 400 uczestników – skarbników jednostek samorządu terytorialnego z całej Polski, ekspertów i gości.

W dniach 21–22 maja 2019 roku odbył się w Warszawie II Krajowy Kongres Forów Skarbników JST. Kongres zgromadził 450 skarbników jednostek samorządu terytorialnego z całej Polski, ekspertów i działaczy samorządowych.

Krajowy Kongres Forów Skarbników to coroczne wydarzenie organizowane przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej, będące naturalną konsekwencją i kontynuacją pracy forów profesjonalistów samorządowych działających przy ośrodkach regionalnych FRDL. Druga edycja Kongresu odbyła się pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy, Najwyższej Izby Kontroli oraz Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych.

W programie II Krajowego Kongresu Forów Skarbników znalazły się m.in. zagadnienia związane z planowanymi zmianami w ustawie o finansach publicznych i ordynacji podatkowej, nowymi przepisami w zakresie limitacji zadłużenia JST, sprawozdawczością budżetową, windykacją należności czy wspólnymi zakupami usług. Ważną częścią Kongresu była także dyskusja na temat roli, statusu i zakresu kompetencji skarbnika JST. Ta ostatnia kwestia wzbudziła wśród skarbników szczególne emocje. Jednoznacznie postulowano zmianę formy zatrudniania skarbnika z obowiązującego mianowania przez Radę Gminy na umowę o pracę, która w urzędzie obowiązuje wszystkich innych pracowników samorządowych. Skarbnicy podkreślali, że obecne uregulowania nie zapewniają im stabilności zatrudnienia i znacząco utrudniają wykonywanie obowiązków służbowych związanych z dbaniem o finanse publiczne.

II Krajowy Kongres Forów Skarbników zakończyła dyskusja o aktualnych i planowanych działaniach Krajowej Rady Forów Skarbników, która została powołana w 2018 roku w celu reprezentacji środowiska skarbników i wzmocnienia jego głosu w debatach istotnych dla przyszłości samorządu terytorialnego w Polsce.

IV KRAJOWY KONGRES SEKRETARZY / 19–20 września 2019

W dniach 19–20 września 2019 roku w Hotelu Novotel w Warszawie odbył IV Krajowy Kongres Sekretarzy, organizowany przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego oraz Krajową Radę Forów Sekretarzy JST. Ta edycja kongresu była wyjątkowa, ponieważ zbiegła się w czasie z jubileuszem 30-lecia działalności FRDL.

Kongres Sekretarzy to przede wszystkim wymiana doświadczeń i poglądów oraz debata w gronie eksperckim wokół najbardziej aktualnych zagadnień istotnych dla sprawnego funkcjonowania i zarządzania JST z punktu widzenia roli i zadań sekretarza. Kongres zgromadził ponad 300 uczestników – sekretarzy jednostek samorządu terytorialnego z całego kraju, ekspertów, przedstawicieli administracji rządowej, a także partnerów merytorycznych, medialnych i biznesowych.

Podczas tej edycji w gronie prelegentów znalazł się m.in. Peter Agh, dyrektor wykonawczy prestiżowego International City Management Association (ICMA), który zachęcił sekretarzy do nawiązania współpracy i dzielenia się swoimi doświadczeniami w społeczności budowanej przez stowarzyszenie ICMA.

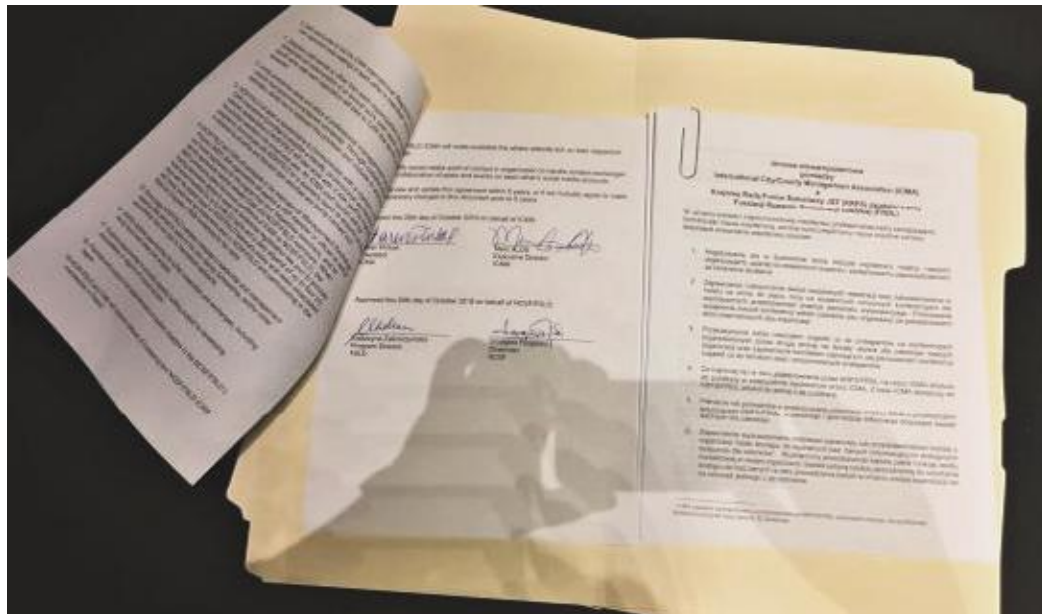
W czasie licznych wystąpień i paneli dyskusyjnych wielokrotnie podkreślano złożoność problemów, z jakimi stykają się sekretarze w swojej codziennej pracy. Dr hab. Jarosław Czerw zasugerował, że powinien zostać stworzony podstawowy pakiet zadań sekretarza regulowany przez ustawę. Jak zaznaczała dr Ewa Weber, prezes Śląskiej Sieci Metropolitalnej Sp. z o. o., „Sekretarz musi wyjść z poziomu kadrowego na city managera. Należy odejść od administrowania kadrami do zarządzania zasobami ludzkimi. Odejść od hierarchicznej struktury na rzecz zarządzania projektowego”.

Szczególnie omawianym zagadnieniem była ochrona danych. „Urząd się zmienia: zaczyna być kojarzony ze stroną internetową, z aplikacją, a coraz mniej z samym budynkiem” podkreślił wiceprezes FRDL Marcin Smala, dlatego niezwykle ważne jest odpowiednie zarządzanie i ochrona przechowywanych przez te instytucje danych. Marek Bieńkowski, dyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Najwyższej Izbie Kontroli, zaznaczył, że wejście przepisów dotyczących cyberbezpieczeństwa to dopiero początek procesu, jakim jest ochrona danych osobowych. „W kontroli NIK przeprowadzonej w pięciu województwach po wejściu RODO w 85% skontrolowanych JST wystąpiły nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa, a w 61% zanotowano brak systemowego podejścia do zapewnienia bezpieczeństwa danych. „W 25% urzędów nie zaktualizowano przepisów wewnętrznych zgodnie z RODO” – podkreślił Marek Bieńkowski. Robert Kośła, dyrektor Departamentu Cyberbezpieczeństwa w Ministerstwie Cyfryzacji, zaprosił sekretarzy na cykl szkoleniowy uruchamiany przez Ministerstwo Cyfryzacji skierowany do pracowników administracji samorządowej. Piotr Gajewski, dyrektor Departamentu Systemu Rejestrów Państwowych, informował o postępującej integracji rejestrów i zachęcał do kontaktu z Ministerstwem w sprawie projektowanych e-usług.

IV Krajowy Kongres Skarbników
zgodził ponad 300 uczestników
- sekretarzy jednostek
samorządu terytorialnego z całej
Polski, ekspertów i gości

Umowa dotycząca współpracy pomiędzy Krajową Radą Forów Sekretarzy JST działającą przy Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego (FRDL) a International City Management Association (ICMA).

20 października 2019 roku w Nashville w Stanach Zjednoczonych zostało podpisane porozumienie dotyczące nawiązania współpracy pomiędzy Krajową Radą Forów Sekretarzy JST działającą przy Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego (FRDL) a International City Management Association (ICMA). Krajową Radę reprezentowała dyrektor programowa FRDL Katarzyna Zakroczyńska oraz przewodniczący Krajowej Rady Forów Sekretarzy JST Grzegorz Frugalski.

Umowa dotyczyła wielu aspektów międzynarodowej współpracy kadry zarządzającej jednostkami samorządu terytorialnego. Umowę stowarzyszeniową podpisano podczas uroczystego otwarcia dorocznej, międzynarodowej konferencji organizowanej przez ICMA, będącej miejscem spotkań i wymiany doświadczeń pomiędzy osobami zarządzającymi jednostkami samorządu terytorialnego. ICMA umożliwia dostęp do najbardziej innowacyjnych pomysłów i praktycznych strategii potrzebnych do sprawnego zarządzania jednostkami samorządu terytorialnego.

Założone w 1914 roku International City/Country Management Association zrzesza specjalistów w zakresie zarządzania samorządem i wspiera rozwój zawodowy ponad 11 000 sekretarzy miast i gmin oraz innych urzędników samorządowych na całym świecie. Głównym zadaniem ICMA jest promowanie profesjonalnego zarządzania samorządami lokalnym poprzez szkolenia, konferencje, prowadzenie badań oraz poprzez program Dobrowolnego Uznawania Kwalifikacji ICMA. Program ten wyróżnia i docenia tych urzędników, którzy łączą wykształcenie i doświadczenie z przestrzeganiem wysokich standardów uczciwości, ciągłym poszerzaniem swoich kompetencji i rozwojem zawodowym, którzy pragną jak najlepiej służyć swojej lokalnej społeczności.

ROZDZIAŁ III

**PROJEKTY KRAJOWE
i rozwiązywanie problemów
lokalnych**

Rozdział III / PROJEKTY KRAJOWE i rozwiązywanie problemów lokalnych

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego inicjuje i prowadzi innowacyjne projekty o charakterze edukacyjnym, badawczym, wdrożeniowym i doradczym na rzecz budowy więzi lokalnych i rozwoju kapitału społecznego wspólnot lokalnych. Wszystkie projekty są realizowane we współpracy ze społecznościami lokalnymi, administracją samorządową (w tym jednostkami im podległymi) i organizacjami pozarządowymi. Rocznie realizuje kilkadziesiąt projektów na poziomie lokalnym, regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym.

W ramach swojej działalności FRDL w 2019 roku zrealizowała projekty z zakresu aktywizacji zawodowej, edukacji (m.in. projekty ukierunkowane na rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów i nabywanie kompetencji cyfrowych), problematyki polityki społecznej, w tym dotyczące ekonomii społecznej. Projekty realizowane przez Fundację koncentrowały się także na tematyce związanej z funkcjonowaniem urzędów i planowaniem przestrzennym. W 2019 roku Fundacja realizowała 45 projektów, w tym 37 projektów krajowych oraz 8 projektów międzynarodowych.

W ramach projektów przeprowadzane były również szkolenia m.in. dla samorządowców, przedstawicieli organizacji pozarządowych, nauczycieli i uczniów, osób niepełnosprawnych, bezrobotnych czy seniorów. Tematyka szkoleń dotyczyła takich zagadnień, jak: aktywizacja społeczna i zawodowa, budowanie partnerstw, przedsiębiorczość, zarządzanie, współpraca pomiędzy uczniami i nauczycielami. Łącznie, w ramach projektów w 2019 roku zrealizowano ponad 200 szkoleń. Najwięcej szkoleń w ramach projektów przeprowadziły ośrodki regionalne FRDL w Katowicach (OKIST), Gdańsku oraz Krakowie (MISTiA).

PROJEKTY EDUKACYJNE DOTYCZĄCE ROZWIJANIA KOMPETENCJI KLUCZOWYCH UCZNIÓW skierowane do trenerów oświaty, kadry kierowniczej oświaty i pracowników JST

W 2019 roku FRDL prowadziła piętnaście projektów związanych z edukacją. Dziewięć z nich dotyczyło rozwijania kompetencji kluczowych uczniów i było realizowanych na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020 (Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.10. Wysoka jakość systemu oświaty).

Celem tych projektów było przygotowanie warunków do wzmacniania przez szkołę dziesięciu kompetencji kluczowych uczniów oraz tworzenie sieci współpracy i wsparcia dla

nauczycieli w otoczeniu szkoły i wśród decydentów. Wspomagane kompetencje kluczowe to: kompetencje cyfrowe (TIK); kompetencje matematyczno-przyrodnicze; umiejętności porozumiewania się w językach obcych; postawy – innowacyjność, kreatywność i praca zespołowa; umiejętności uczenia się – nauczanie eksperymentalne i doświadczanie; wspomaganie przedszkoli w rozwoju kompetencji kluczowych.

W ramach systemowego wsparcia działań nakierowanych na rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów, niezbędnych do poruszania się na rynku pracy w większości województw uruchomiono trzyetapowy system kaskadowy. Pierwszy etap obejmuje szkolenia i doradztwo dla pracowników JST w zakresie zarządzania oświatą, ukierunkowanego na rozwój szkół i kompetencji kluczowych uczniów. Drugi – skierowany jest do kadry kierowniczej szkół również w zakresie kompetencji kluczowych uczniów. Trzeci etap obejmuje wsparcie nauczycieli i trenerów oświaty.

Projekty prowadzone były przez ośrodki regionalne FRDL w: Łodzi (2 projekty dla dyrektorów i trenerów), Bydgoszczy (2 projekty dla pracowników JST i trenerów), Lublinie (1 projekt dla pracowników JST), Rzeszowie (1 projekt dla pracowników JST) i Katowicach (1 projekt dla trenerów). Wszystkie projekty zakładały wdrożenie programów szkoleniowo-doradczych z obudową metodyczną. Formy wsparcia, których użyto w realizacji celów projektu, to szkolenia, doradztwo i stworzenie sieci współpracy.

Uczestnik projektu
„Rozkręcamy społeczny biznes!”
podczas szkolenia
zawodowego.

W ramach czterech projektów skierowanych do przedstawicieli JST, które zakończyły się w 2019 roku ([Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów – szkolenia i doradztwo dla JST w województwie kujawsko-pomorskim](#); [Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów – szkolenia i doradztwo dla JST w woj. lubelskim](#); [Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów – szkolenia i doradztwo dla JST w woj. podkarpackim](#); [Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów – szkolenia i doradztwo dla JST w woj. pomorskim](#)) podniesiono kompetencje ponad 830 osób z ponad 240 JST z woj. kujawsko-pomorskiego, woj. pomorskiego woj. lubelskiego i woj. podkarpackiego. Wśród nich były osoby odpowiedzialne za podejmowanie decyzji zarządczych w samorządzie w zakresie spraw oświatowych (prezydenci, burmistrzowie, starostowie i wójtowie), pracownicy operacyjni realizujący zadania z zakresu oświaty w JST (dyrektorzy/naczelnicy wydziałów oświaty, inspektorzy ds. oświaty, skarbnicy, pracownicy zajmujący się planowaniem finansowym i analizami budżetowymi, pracownicy zespołów ekonomiczno-administracyjnych szkół) oraz radni z komisji oświaty. Podnoszenie kompetencji odbyło się w zakresie zarządzania oświatą ukierunkowanego na rozwój szkół i kompetencji kluczowych uczniów. Programem objęto 479 szkół. W ramach projektów powstało ponadto 12 sieci współpracy. Łączna wartość projektów wyniosła 3 925 043,04 złotych. Projekty były realizowane do marca 2019 roku.

W ramach projektu skierowanego do kadry kierowniczej systemu oświaty woj. łódzkiego ([Szkolenia i doradztwo dla kadry kierowniczej systemu oświaty w woj. łódzkim](#)) przeszkolono 196 osób. Grupę docelową stanowili przedstawiciele szkół z woj. łódzkiego: dyrektorzy, wicedyrektorzy lub inne osoby pełniące funkcje kierownicze w szkole, tj. kierownicy zespołów przedmiotowych lub kierownicy świetlic szkolnych. Kompleksowym modelem wspierania pracy szkoły objęto 187 placówek oświatowych z terenu woj. łódzkiego. Powstało 187 „Rocznych Planów Wspomagania” (RPW) dla placówek w zakresie kompetencji kluczowych oraz uruchomiono 20 sieci współpracy. Projekt realizowany był we współpracy z Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w Łodzi. Łączna wartość projektu to 3 974 880,7 złotych. Projekt realizowany był od grudnia 2017 roku do sierpnia 2019 roku.

W ramach czterech projektów skierowanych do pracowników systemu wspomagania pracy szkoły oraz trenerów, które zostaną zakończone w czerwcu 2020 roku ([Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów – szkolenia i doradztwo dla JST w województwach kujawsko-pomorskim, lubuskim, mazowieckim, warmińsko-mazurskim, wielkopolskim, zachodniopomorskim](#); [Doskonalenie Trenerów Wspomagania Oświaty w woj. łódzkim](#); [Akademia trenerów Wspomagania Oświaty woj. śląskiego, dolnośląskiego i opolskiego](#); [Pomorska Szkoła Trenerów Wsparcia Oświaty](#)) docelowo zostanie przeszkolonych ponad 700 osób – pracowników publicznych i niepublicznych placówek doskonalenia nauczycieli oraz poradni psychologiczno-pedagogicznych, pracowników bibliotek pedagogicznych, doradcami metodycznymi, indywidualnych specjalistów i trenerów świadczących usługi szkoleniowe i doradcze w obszarze oświaty. Projekty te są realizowane na terenie woj. dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubuskiego, łódzkiego, mazowieckiego, opolskiego, śląskiego, warmińsko-mazurskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego.

Projektami zostanie objętych ponad 600 szkół. Łączna wartość projektów to 6 749 772 złotych.

Projekty są realizowane przez ośrodki regionalne FRDL we współpracy z lokalnymi partnerami takimi jak: Gmina Miasto Włocławek – Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego we Włocławku, Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w Łodzi oraz Niepubliczne Centrum Doskonalenia Kadr Oświatowych KISS przy Stowarzyszeniu Komputer i Sprawy Szkoły KISS w Katowicach.

PROJEKTY EDUKACYJNE SKIEROWANE BEZPOŚREDNIO DO UCZNIÓW

Ośrodki regionalne prowadziły również projekty skierowane bezpośrednio do uczniów szkół ogólnokształcących i zawodowych, które miały na celu wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez dofinansowanie dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz staży zawodowych, a także wyposażenie placówek edukacyjnych w nowoczesne pomoce dydaktyczne. Pozostałe projekty edukacyjne zakładały realizację działań, których bezpośrednimi odbiorcami były dzieci, młodzież ucząca się oraz ich nauczyciele. Obejmowały m.in. doposażenie szkół w sprzęt i materiały edukacyjne, organizowanie dodatkowych zajęć edukacyjnych i kół zainteresowań, staży, praktyk i doradztwa zawodowego. Fundacyjnymi liderami w prowadzeniu tego typu projektów były ośrodki regionalne w: Białymstoku (3 projekty), Katowicach (1 projekty) i Warszawie (2 projekty).

Szkoła Równych Szans VIII edycja

Celem projektu było zwiększenie szans edukacyjnych ponad 400 uczniów i uczennic poprzez rozwój kompetencji kluczowych, właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy oraz zredukowanie niedoboru społeczno-emocjonalnego u uczniów ośmiu szkół podstawowych z województwa mazowieckiego, a także poszerzenie kompetencji zawodowych 44 nauczycieli i nauczycielek uczących w tych szkołach. W projekcie uczestniczyły następujące placówki: ZSP w Łysowie, SP w Lipiu, SP w Wilkowie Drugim, SP w Olszycu Szlacheckim, SP w Bożewie, SP w Wildze, SP w Mariańskim Porzeczu oraz SP w Kępie Celejowskiej.

Projekt realizowany był od sierpnia 2017 roku do marca 2019 roku w ramach projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014–2020 przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej Centrum Mazowsze w Warszawie we współpracy z pięcioma Urzędami Gmin: Przesmyki, Mochowo, Błędów, Domanice, Wilga. Projekt został zlecony przez Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych. Wartość projektu wynosi 1 980 553 złotych

Nauczanie rolnicze XXI w. w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Studzieńcu

Celem projektu było podniesienie umiejętności oraz uzyskanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Studzieńcu, aby

dostosować je do potrzeb lokalnego rynku pracy. Programem ma być objętych docelowo co najmniej 160 uczniów i uczennic oraz co najmniej 24 nauczycieli i instruktorów z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Studzieńcu.

Projekt realizowany jest od lutego 2018 roku do lutego 2020 roku w ramach projektu SzOOP RPO WM 2014–2020 przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej Centrum Mazowsze w Warszawie. Projekt został zlecony przez Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych. Wartość projektu wynosi 1 376 531 złotych.

Lepszy start

Celem głównym projektu było podniesienie kompetencji kluczowych 65 uczniów i uczennic Zespołu Szkół Technicznych w Kolnie poprzez udział w dodatkowych zajęciach dydaktyczno-wychowawczych oraz podniesienie kompetencji zawodowych 52 uczniów i uczennic oraz 6 nauczycieli i nauczycielek poprzez udział w stażach zawodowych. Nauczyciele mieli szansę na zwiększenie swoich kompetencji zawodowych, dostosowanie wiedzy i umiejętności do standardów panujących w realnych warunkach pracy poprzez udział w stażach zawodowych w dużych, nowoczesnych firmach na terenie kraju.

Projekt „Lepszy start” realizowany był od czerwca 2017 roku do sierpnia 2019 roku przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej – Podlaskie Centrum oraz Powiat Kolneński w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014–2020 (Oś priorytetowa III. Kompetencje i kwalifikacje, Działanie 3.3. Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki, Poddziałanie 3.3.1. Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki). Projekt został zlecony przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego. Wartość projektu wyniosła 973 653,25 złotych.

Droga do Podlaskiej Doliny Krzemowej

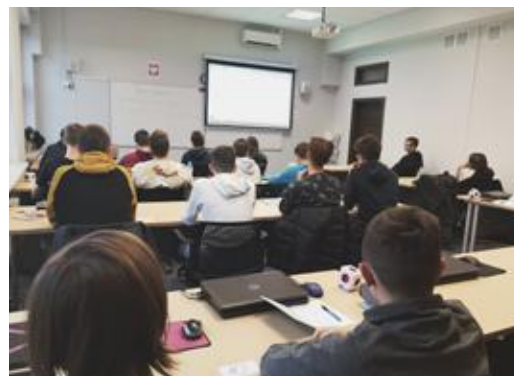
Celem ogólnym projektu było wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej I Liceum Ogólnokształcącego im. Adama Mickiewicza w Białymstoku poprzez wprowadzenie dodatkowych zajęć ukierunkowanych na rozwijanie kompetencji kluczowych pożądaných na rynku pracy. Ponadto istotne było kształtowanie postaw: kreatywności, innowacyjności oraz etosu pracy zespołowej. Programem były objęte 272 osoby.

Projekt realizowany był od sierpnia 2018 roku do lipca 2019 roku przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej – Podlaskie Centrum we współpracy z miastem Białymstok. Projekt był współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014–2020 (Oś priorytetowa III. Kompetencje i kwalifikacje, Działanie 3.1. Kształcenie i edukacja, Poddziałanie 3.1.2. Wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej w zakresie kształcenia ogólnego, ukierunkowanej na rozwój kompetencji kluczowych). Wartość projektu wyniosła 931 492,50 złotych.

INFOTECH – wysokie standardy kształcenia zawodowego w #puszczykrzemowej

Celem głównym projektu było podniesienie kompetencji zawodowych 100 uczniów i uczennic oraz 15 nauczycieli i nauczycielek Technikum Programistycznego Info Tech poprzez udział w zajęciach dydaktyczno-wychowawczych rozwijających kompetencje kluczowe, szkoleniach podnoszących kwalifikacje oraz stażach zawodowych. W roku 2019 przeszkolono już 75 uczniów i uczennic oraz 5 nauczycieli i nauczycielek.

Projekt jest realizowany od września 2019 roku do sierpnia 2021 roku przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej – Podlaskie Centrum w Białymstoku w partnerstwie z Fundacją Partnerstwo na Rzecz Rozwoju z siedzibą w Czarnej Białostockiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014–2020 (Oś priorytetowa III. Kompetencje i kwalifikacje, Działanie 3.3. Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki, Poddziałanie 3.3.1. Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki). Projekt został zlecony przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego. Wartość projektu wynosi 1 326 011,40 złotych.

 Uczniowie i uczennice Technikum Programistycznego Info Tech podczas zajęć dydaktyczno-wychowawczych

Powiatowa Akademia Sukcesu Ucznia Szkoły Zawodowej

Celem głównym projektu jest dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy oraz wzrost zatrudnienia wśród absolwentów szkół zawodowych z terenu powiatu tarnogórskiego. Docelowo w projekcie ma wziąć udział 500 uczniów i uczennic technikum i szkół branżowych z terenu powiatu tarnogórskiego oraz 37 nauczycieli i nauczycielek szkół średnich i branżowych z terenu powiatu tarnogórskiego. W 2019 roku zrealizowano doradztwo edukacyjno-zawodowe dla 200 zrekrutowanych uczestników projektu oraz objęto ich wsparciem w formie kursów zawodowych.

Projekt realizowany jest od września 2019 roku do sierpnia 2021 roku przez Ośrodek Kształcenia Samorządu Terytorialnego im. Waleriana Pańki FRDL w partnerstwie z Regionalną Izbą Gospodarczą w Katowicach i Starostwem Powiatowym Tarnowskie Góry. Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014–2020 (Oś priorytetowa

XI. Wzmocnienie potencjału edukacyjnego, Działanie 11.2. Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy – kształcenie zawodowe uczniów, Poddziałanie 11.2.1. Wsparcie szkolnictwa zawodowego – ZIT Subregionu Centralnego). Projekt został zlecony przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, a jego wartość wynosi 4 506 113,20 złotych.

Aktywizacja zawodowa i walka z wykluczeniem społecznym

Wiele projektów (8) realizowanych przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Reguńskiego w 2019 roku dotyczyło problematyki aktywizacji zawodowej i wsparcia w powrocie na rynek pracy osób wykluczonym społecznie, niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych i młodych rodziców. Działania w ramach projektów obejmują indywidualną diagnozę uczestników i utworzenie indywidualnego planu działania dla każdego z nich. W ramach projektów oferowane są różne formy wsparcia: staże, indywidualne i grupowe doradztwo zawodowe, szkolenia zawodowe i interpersonalne (treningi kompetencji i umiejętności społecznych), poradnictwo prawne i psychologiczne, pośrednictwo pracy, wyjazdy edukacyjne oraz warsztaty mentoringowo-motywacyjne. Wybrane projekty zapewniały również dotację inwestycyjną oraz wsparcie pomostowe (finansowe i specjalistyczne) w okresie 12 miesięcy prowadzenia nowo powstałej firmy (projekt „(Od)ważni na rynku pracy – wsparcie na założenie działalności gospodarczej”).

Dziecko pod opieką – idziemy do pracy

Celem projektu jest zwiększenie szans na zatrudnienie osób pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi w wieku do lat 3. na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Grupą docelową jest 51 osób powracających na rynek pracy po urlopie macierzyńskim lub rodzicielskim oraz 24 osoby wyłączone z rynku pracy w związku ze sprawowaniem opieki nad dziećmi do lat 3.

Projekt realizowany jest od kwietnia 2018 roku do grudnia 2020 roku przez Kujawsko-Pomorskie Biuro FRDL w Bydgoszczy w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020 (Oś priorytetowa VIII. Aktywni na rynku pracy, Działanie 8.4. Godzenie życia). Projekt został zlecony przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, a jego wartość wynosi 1 036 152 złotych.

Dziecko pod opieką – to Twój czas na pracę

Głównym celem projektu jest wsparcie w zatrudnieniu 160 osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3. zamieszkujących województwo kujawsko-pomorskie, które przebywają na urlopiach macierzyńskich/rodzicielskich lub mają status osoby bezrobotnej lub biernej zawodowo, w tym na urlopie wychowawczym. W ramach projektu planowana jest refundacja kosztów opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. oraz aktywizacja zawodowa dzięki wdrożeniu specjalnie dostosowanego do ich potrzeb Planu Działania.

Projekt realizowany jest od kwietnia 2018 roku do lutego 2021 roku przez Kujawsko-Pomorskie Biuro FRDL w Bydgoszczy w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020 (Oś priorytetowa VIII. Aktywni na rynku pracy, Działanie 8.4. Godzenie życia). Projekt został zlecony przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, a jego wartość wynosi 2 086 796,16 złotych.

Aktywność – szansa na zatrudnienie

Celem projektu było zwiększenie szans na zatrudnienie 45 osób biernych zawodowo poprzez udzielenie im różnych form wsparcia. Projekt skierowany był do osób powyżej 29. roku życia, znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym osób powyżej 50. roku życia, osób z niepełnosprawnością i o niskich kwalifikacjach.

Projekt realizowany był od stycznia 2018 roku do grudnia 2019 roku przez Kujawsko-Pomorskie Biuro FRDL w Bydgoszczy na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu. Jego wartość wyniosła 606 900,95 złotych.

Aktywność drogą do sukcesu

Celem głównym projektu jest aktywizacja społeczno-zawodowa, wykorzystująca instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej, zapewniającą wsparcie kompleksowe oraz zindywidualizowane w oparciu o ścieżkę reintegracji stworzoną indywidualnie. Adresatami projektu jest 50 osób w wieku 18–64 lat, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zamieszkałych na terenie miasta Białystok oraz powiatu białostockiego m.in. obszar gm. Gródek, Supraśl, Łapy, Wasilków.

Projekt realizowany jest od lipca 2019 roku do sierpnia 2020 roku przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej – Podlaskie Centrum w Białymstoku w partnerstwie z Fundacją Spe Salvi w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014–2020 (Oś priorytetowa VII. Poprawa Spójności Społecznej, Działanie 7.1. Rozwój działań aktywnej integracji, 9.1. Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie). Projekt został zlecony przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, a jego wartość wynosi 1 052 562,84 złotych.

(Od)ważni na rynku pracy – wsparcie na założenie działalności gospodarczej

Celem projektu jest zwiększenie szans efektywnego funkcjonowania na rynku pracy grupy 60 osób chcących rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, w tym wsparcie samozatrudnienia 42 osób zamieszkujących obszar subregionu białostockiego (gminy: M. Białystok, Choroszcz, Czarna Białostocka, Dobrzyniewo Duże, Juchnowiec Kościelny,

łapy, Supraśl, Turośń Kościelna, Wasilków, Zabłudów). Projekt skierowany jest do osób w wieku powyżej 30. roku życia, bezrobotnych, poszukujących pracy, nieaktywnych zawodowo oraz jednocześnie znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, w szczególności do osób: po 50. roku życia, kobiet, osób z niepełnosprawnością, długotrwale bezrobotnych i o niskich kwalifikacjach.

Projekt realizowany jest od kwietnia 2018 roku do marca 2020 roku przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej – Podlaskie Centrum w Białymstoku ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014–2020 (Oś priorytetowa II. Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa, Działanie 2.3. Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych). Projekt został zlecony przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, a jego wartość wynosi 1 980 627,31 złotych.

 Uczestnicy i uczestniczki podczas zajęć organizowanych w ramach projektu (Od)ważni na rynku pracy.

Elastyczni na rynku pracy w Daleszycach

Celem projektu jest wzrost aktywności społeczno-zawodowej 30 klientów MGOPS w Daleszycach zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym (w tym osoby z niepełnosprawnościami) poprzez wzmocnienie ich szans na zatrudnienie. W 2019 roku zorganizowano pięć spotkań motywacyjnych, blisko po 60 godzin konsultacji indywidualnych

z psychologiem, z doradcą zawodowym i wsparcia specjalistycznego, 12 spotkań w ramach warsztatów z zakresu kompetencji ogólnopracowniczych oraz tyle samo spotkań mających na celu trening z zakresu kompetencji społecznych.

Projekt „Elastyczni na rynku pracy w Daleszycach” jest realizowany od lipca 2019 roku do czerwca 2021 roku przez Ośrodek Regionalny FRDL – Świętokrzyskie Centrum FRDL we współpracy z gminą Daleszyce i Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Daleszycach. Projekt finansowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego (Oś priorytetowa IX. Włączenie społeczne i walka z ubóstwem, Działanie 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie). Projekt realizowany jest na zlecenie Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, a jego wartość wynosi 1 294 117,64 złotych.

Mamy na siebie plan! Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców gminy Bieliny

Projekt skierowany jest do wszystkich osób zamieszkujących teren gminy Bieliny, zainteresowanych uzupełnieniem lub podnoszeniem własnych kwalifikacji zawodowych w zakresie szkoleń oraz stażu zawodowego, szczególnie do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia, w tym rodziny i dzieci, osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz osób korzystających z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020. W 2019 roku przeprowadzono nabór uczestników do I tury projektu i zrekrutowano 16 osób.

Projekt „Mamy na siebie plan! Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców gminy Bieliny” jest realizowany od sierpnia 2019 roku do lipca 2022 roku przez Ośrodek Regionalny FRDL – Świętokrzyskie Centrum FRDL we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bielinach. Projekt finansowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020 (Oś priorytetowa IX. Włączenie społeczne i walka z ubóstwem, Działanie 9.1. Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie). Projekt realizowany jest na zlecenie Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, a jego wartość wynosi 1 000 000 złotych.

Lepsza przyszłość

Celem projektu pt. „Lepsza przyszłość” jest wzrost aktywności społecznej i zawodowej u 30 klientów OPS w Tarłowie, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, poprzez kompleksowe podejście do uczestników projektu oraz organizację kursów zawodowych, które wzmocnią ich szansę na rynku pracy. W 2019 roku przeprowadzono indywidualne diagnozy, na podstawie których stworzono Indywidualne Programy Działania dla 15 uczestników. Ponadto przeprowadzono sześć spotkań dotyczących treningu z zakresu kompetencji społecznych. Uczestnicy skorzystali też ze specjalistycznego wsparcia indywidualnego (32 godziny).

Projekt pt. „Lepsza przyszłość” jest realizowany od września 2019 roku do sierpnia 2021 roku przez Ośrodek Regionalny FRDL – Świętokrzyskie Centrum FRDL we współpracy z Gminą Tarłów i Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tarłowie. Projekt finansowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego (Oś priorytetowa IX. Włączenie społeczne i walka z ubóstwem, Działanie 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie). Wartość projektu wynosi 764 705,88 złotych.

EKONOMIA SPOŁECZNA

W całym kraju funkcjonują Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej świadczące usługi wspierające tworzenie i rozwój podmiotów ekonomii społecznej. Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Reguńskiego współprowadzi obecnie cztery Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej w trzech województwach: lubuskim, małopolskim i świętokrzyskim. Każdy OWES prowadzi działania wspólne dla całej sieci, zgodnie z AKSES, oraz dodatkowo posiada własną, autorską koncepcję działań wspierających rozwój ekonomii społecznej w poszczególnych regionach. Celem działalności każdego z ośrodków jest rozwój, aktywizacja i urynkowienie sektora ekonomii społecznej poprzez działania m.in. o charakterze animacyjnym, doradczym, szkoleniowym i dotacyjnym.

Działania OWES koncentrują się m.in. na:

- integrowaniu i sieciowaniu podmiotów oraz instytucji wspierających sektor ekonomii społecznej,
- wspieraniu grup inicjatywnych w zakładaniu podmiotów ekonomii społecznej,
- udzielaniu dotacji finansowych wraz ze wsparciem pomostowym na tworzenie miejsc pracy w nowych oraz istniejących przedsiębiorstwach społecznych,
- rozwijaniu potencjału kompetencyjnego i organizacyjnego III sektora,
- animowaniu powstawania międzysektorowych partnerstw lokalnych.

Rozkręcamy społeczny biznes (Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Zielonej Górze)

Głównym celem projektu „Rozkręcamy Społeczny Biznes!” jest przygotowanie do aktywizacji zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez bezpłatne szkolenia, doradztwo, mentoring. Organizatorzy zachęcają również do tworzenia podmiotów ekonomii społecznej (PES) i, co za tym idzie, nowych miejsc pracy oraz wspierają jakość funkcjonowania już istniejących PES poprzez dotacje, wsparcie pomostowe, doszkalanie zawodowe, doradztwo biznesowe, finansowe i specjalistyczne. W sumie w projekcie ma wziąć udział 700 osób, planowane jest powstanie 168 nowych miejsc pracy i poprawienie jakości funkcjonowania ponad 38 podmiotów ekonomii społecznej. Podejmowane działania mają na celu wzmocnienie potencjału sektora ekonomii społecznej poprzez zwiększenie zatrudnienia oraz działania wspierające jakość funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej (PES) tworzonych i już istniejących. W 2019 roku Ośrodek Regionalny FRDL w Zielonej Górze zorganizował w ramach projektu bezpłatne szkolenia skierowanych do organizacji pozarządowych, lokalnych liderów chcących założyć PES, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubóstwem. Z proponowanych szkoleń w roku 2019 skorzystało około 300 osób.

Projekt „Rozkręcamy społeczny biznes!” realizowany jest od października 2018 roku do 30 czerwca 2021 roku przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego Ośrodek Regionalnym w Zielonej Górze w partnerstwie z Fundacją na rzecz Collegium Polonicum w Słubicach i Wojewódzkim Urzędem Pracy w Zielonej Górze. Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020 (Oś priorytetowa VII. Równowaga społeczna, Działanie 7.6 Wsparcie dla OWES i ROPS we wzmacnianiu sektora ekonomii społecznej). W ramach projektu prowadzony jest Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, który obejmuje zasięgiem powiaty z terenu województwa lubuskiego: krośnieński, zielonogórski, wschowski, żarski, sulęciński, słubicki oraz miasto Zielona Góra.

**Ośrodek Wsparcia
Ekonomii Społecznej
w Zielonej Górze**

 Uczestnik projektu „Rozkręcamy społeczny biznes!” podczas szkolenia zawodowego.

Uczestniczki projektu „Rozkręcamy społeczny biznes!” podczas szkolenia zawodowego.

Uczestnicy projektu „Rozkręcamy społeczny biznes!” podczas szkolenia zawodowego.

MOWES – Małopolski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej – Krakowski Obszar Metropolitalny oraz Małopolska Zachodnia

Głównym celem projektów jest wzmocnienie potencjału kadrowego, organizacyjnego i finansowego małopolskich podmiotów ekonomii społecznej oraz ułatwienie powstawania nowych podmiotów i przedsiębiorstw społecznych w Małopolsce, jako skutecznego narzędzia walki z wykluczeniem. Projekty są adresowane do istniejących podmiotów ekonomii społecznej, jednostek samorządu terytorialnego, a przede wszystkim do osób fizycznych oraz grup inicjatywnych zainteresowanych założeniem spółdzielni socjalnej lub podmiotu ekonomii społecznej. W 2019 roku beneficjentami projektu były 24 podmioty, którym zapewniono doradztwo, wsparcie pomostowe i merytoryczne.

Dwa Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej, MOWES KOM oraz MOWES MZ, w województwie małopolskim prowadzi Ośrodek Regionalny Fundacji – Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji w partnerstwie z Fundacją Gospodarki i Administracji Publicznej, Agencją Rozwoju Małopolski Zachodniej S.A., Fundacją Biuro Inicjatyw Społecznych, Spółdzielnią Socjalną OPOKA oraz Związkiem Lustracyjnym Spółdzielni Pracy. Obydwa projekty współfinansowane są z Europejskiego Funduszu Społecznego, na zlecenie Małopolskiego Centrum Przedsiębiorczości – Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego w ramach RPO WM 2014–2020, (Oś priorytetowa IX. Region spójny społecznie, Działanie 9.3. Wsparcie ekonomii społecznej). Działania jednego Ośrodka prowadzone są na terenie Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego i dofinansowane m.in. w ramach projektu „MOWES – Małopolski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej – Krakowski Obszar Metropolitalny” realizowanego od sierpnia 2016 roku do stycznia 2020 roku. Wartość projektu to 12 161 656,22 złotych. Natomiast drugi Ośrodek obejmuje działaniami subregion zachodni, a jego działalność dofinansowana jest m.in. z projektu „MOWES – Małopolski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej – Małopolska Zachodnia”. Był realizowany od sierpnia 2016 roku do lipca 2019 roku. Wartość projektu to 6 464 850,08 złotych.

Świętokrzyski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej (ŚOWES)

W roku 2019 Świętokrzyskie Centrum FRDL w Kielcach kontynuowało realizację projektu Świętokrzyski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej (ŚOWES). Głównym celem projektu jest rozwój, aktywizacja, ekonomizacja Sektora Ekonomii Społecznej (SES) w subregionie południowym województwa świętokrzyskiego przez działania animacyjno-inkubacyjne, doradcze, usługi, szkolenia i szerokie wsparcie finansowe i niefinansowe. Adresatami projektu są podmioty ekonomii społecznej, osoby i podmioty planujące rozpocząć działalność gospodarczą w obszarze sektora ekonomii społecznej, podmioty wspierające sektor ekonomii społecznej (jednostek samorządu terytorialnego oraz sektora pozarządowego) oraz osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. W ramach projektu przeszkolono 200 osób i objęto wsparciem 240 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz 120 podmiotów ekonomii społecznej. Stworzono 20 grup inicjatywnych, w tym sześć z nich wypracowało założenia co do utworzenia podmiotu ekonomii społecznej. Utworzono 75 miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych.

W wyniku działania ŚOWES utworzono 10 organizacji pozarządowych prowadzących działalność odpłatną pożytku publicznego lub działalność gospodarczą.

Podpisanie umowy dofinansowania działalności Świętokrzyskiego Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej (ŚOWES) na kolejne 40 miesięcy.

Projekt – Świętokrzyski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej (ŚOWES) realizowany był od września 2016 roku do sierpnia 2019 roku przez Ośrodek Regionalny FRDL – Świętokrzyskie Centrum we współpracy z Caritas Diecezji Kieleckiej i Fundacją Centrum Europy Lokalnej. Projekt finansowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014–2020 (Oś priorytetowa IX. Włączenie społeczne i walka z ubóstwem; Działanie 9.3. Wspieranie ekonomii i przedsiębiorczości społecznej w celu ułatwienia dostępu do zatrudnienia; Poddziałanie 9.3.1. Wsparcie sektora ekonomii społecznej). Projekt realizowany był na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, a jego wartość wynosiła 5 796 717,12 złotych. We wrześniu 2019 roku ŚOWES otrzymał dofinansowanie na kolejne 40 miesięcy. Została podpisana umowa na dofinansowanie w kwocie 13 028 606,20 złotych pomiędzy Urzędem Marszałkowskim a konsorcjum zrzeszającym cztery organizacje pozarządowe: Caritas Diecezji Kieleckiej (lider) oraz Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego, Fundacja Centrum Europy Lokalnej z Kielc i Agencja Rozwoju Regionalnego w Starachowicach.

W ramach działalności ŚOWES 11 czerwca 2019 roku w Centrum Kultury w Jędrzejowie odbyła się konferencja pt. „Lokalny Kiermasz Ekonomii Społecznej”. Głównym celem wydarzenia było wspieranie rozwoju ekonomii społecznej w subregionie południowym województwa świętokrzyskiego, jak również prezentacja dobrych praktyk, wymiana

doświadczeń oraz inicjowanie kontaktów między różnymi podmiotami ekonomii społecznej. Partnerem Lokalnego Kiermaszu Ekonomii Społecznej był Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

PLANOWANIE PRZESTRZENNE

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego wspiera proces partycypacji społecznej w społecznościach lokalnych poprzez realizację projektów, dzięki którym urzędnicy samorządowi poznają metodologię pracy konsultacyjnej. Fundacja w 2019 roku realizowała dwa projekty ogólnopolskie podnoszące kwalifikacje urzędników JST z zakresu tworzenia dokumentów planistycznych, planowania przestrzennego oraz prowadzenia konsultacji społecznych. Projekty przyczyniły się do zwiększenia potencjału instytucji samorządowych w zakresie odpowiedzialnego zarządzania przestrzenią.

Mieszkańcy podczas konsultacji społecznych

„Nowa jakość konsultacji społecznych w planowaniu przestrzennym – II edycja”

Celem projektu jest wypracowanie i upowszechnienie stosowania innowacyjnych metod i narzędzi prowadzenia pogłębionych konsultacji społecznych dokumentów planistycznych w 20 gminach z terenu całego kraju. Gminy realizujące projekt otrzymują wsparcie doradcze ekspertów ds. partycypacji, ekspertów ds. planowania przestrzennego oraz grant finansowy na przygotowanie i przeprowadzenie procesów konsultacyjnych wybranego dokumentu planistycznego. Przedmiotem konsultacji społecznych może być zarówno studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, jak i miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Przetestowanie innowacyjnych metod i narzędzi prowadzenia pogłębionych konsultacji społecznych w planowaniu przestrzennym przyczyni się do poprawy jakości dokumentów planistycznych przejmowanych przez samorządy, wzmocni umiejętności pracowników samorządowych w zakresie włączania społeczności lokalnych w procesy planistyczne oraz da szansę na przygotowanie dokumentów planistycznych w większym stopniu uwzględniających lokalne potrzeby.

Samorządy objęte wsparciem w ramach projektu będą lepiej przygotowane do ewentualnych zmian w prawie dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego, kładących nacisk na zwiększenie udziału społeczności lokalnych w procesach planistycznych.

Projekt „Nowa jakość konsultacji społecznych w planowaniu przestrzennym – II edycja” realizowany jest od stycznia 2019 roku do września 2021 roku przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego w ramach Program Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.19. Usprawnienie procesów inwestycyjno-budowlanych i planowania przestrzennego). Wartość projektu wynosi 1 992 180,00 złotych.

„Niskoemisyjność i prognozowanie zapotrzebowania na tereny w planowaniu przestrzennym – szkolenia dla gminnych służb planistycznych”

Celem tego ogólnopolskiego projektu było podniesienie kompetencji 1 500 pracowników administracji publicznej, wykonujących zadania z obszaru planowania i zagospodarowania przestrzennego, w zakresie technik sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy, w kontekście wspierania niskoemisyjności oraz prognozowania realnego zapotrzebowania na tereny i formy zagospodarowania. Działania te mają przyczynić się do opracowywania w gminach dokumentów planistycznych o wyższej jakości, a w dłuższej perspektywie – dzięki zwiększeniu potencjału instytucji samorządowych – do bardziej odpowiedzialnego zarządzania przestrzenią.

Osobami biorącymi udział w szkoleniach byli przedstawiciele miejskich i regionalnych pracowni planistycznych, starostw powiatowych, urzędów marszałkowskich, pracownicy z działów inwestycji, planowania, zagospodarowania przestrzennego i ochrony środowiska z terenu całego kraju. W roku 2019 zorganizowano trzydniowy blok szkoleniowy dla 242 Pracowników z 76 JST. W sumie w czasie realizacji całego projektu przeprowadzono 70 szkoleń dla 1 500 osób.

Program był realizowany od listopada 2017 roku do marca 2019 roku w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020 (Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.19. Usprawnienie procesów inwestycyjno-budowlanych i planowania przestrzennego) zarządzanego przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju. Projekt był realizowany w całości przez ośrodki regionalne Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego bez wsparcia innych podmiotów – koordynatorem działań był Ośrodek Regionalny w Zielonej Górze. Wartość projektu to 2 495 017,00 złotych.

KOMPETENCJE CYFROWE

Ośrodki regionalne FRDL realizują projekty mające na celu wzmocnienie kompetencji cyfrowych oraz zwiększenie stopnia wykorzystania e-usług, od nauki obsługi komputera i Internetu do rozwijania wśród mieszkańców bardziej zaawansowanych umiejętności. W 2019 roku ośrodki regionalne w Krakowie, Rzeszowie i Warszawie zrealizowały trzy projekty dotyczące podnoszenia kompetencji cyfrowych pracowników urzędów JST oraz mieszkańców. Ponadto, w tym roku zrealizowano projekt oferujący wsparcie szkoleniowe i doradcze dla pracowników JST oraz zakupiono sprzęt i oprogramowanie dla wybranych JST.

e-Xtra Kompetentni – Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców województwa małopolskiego i świętokrzyskiego oraz e-MISJA – rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców województwa lubelskiego i podkarpackiego

Celem projektów jest wzmocnienie kompetencji cyfrowych mieszkańców województw lubelskiego, małopolskiego, podkarpackiego i świętokrzyskiego, zwiększenie stopnia wykorzystania e-usług, a także stworzenie trwałych mechanizmów podnoszenia kompetencji cyfrowych na poziomie lokalnym, w gminach. Każdy z projektów obejmuje przeszkolenie 8036 osób dorosłych (powyżej 25. roku życia), w tym 402 osoby z niepełnościami.

W ramach projektu gminy mogą się ubiegać o granty w wysokości od 15 000 do 150 000 złotych na zakup sprzętu informatycznego oraz zorganizowanie szkoleń z siedmiu założonych modułów szkoleniowych: „Rodzic w Internecie”, „Mój biznes w sieci”, „Moje

finanse i transakcje w sieci”, „Działam w sieciach społecznościowych”, „Tworzę własną stronę internetową (blog)”, „Rolnik w sieci”, „Kultura w sieci”.

Projekty: „e-Xtra kompetentni – Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców województwa małopolskiego i świętokrzyskiego” oraz „e-MISJA – rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców województwa lubelskiego i podkarpackiego” są prowadzone w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Edukacji Pozaformalnej „Meritum” i zostaną zakończone w 2020 roku. Projekty są finansowane w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020 (Oś priorytetowa III. Cyfrowe kompetencje społeczeństwa, Działanie 3.1. „Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych”). Wartość obu projektów wynosi w sumie 9 892 133,6 złotych.

Cyfryzacja nam nie straszna

Celem projektu jest wsparcie szkoleniowe i doradcze dla pracowników siedmiu urzędów gmin województwa mazowieckiego, zakup sprzętu i specjalistycznego oprogramowania. Docelowo w ramach projektu zostanie przeszkolonych 134 pracowników z JST. Z usług doradczych skorzystają 84 osoby.

Projekt „Cyfryzacja nam nie straszna” jest realizowany od grudnia 2017 roku do stycznia 2020 roku przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej Centrum Mazowsze. Projekt finansowany jest w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020 (Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.18. Wysokiej jakości usługi administracyjne). Partnerem projektu są gminy Stanisławów, Jakubów, Mirów, Żabia Wola, Kotuń, Brwinów i Radzymin. Wartość projektu to 1 336 822 złotych.

PROJEKTY SPOŁECZNE

Ośrodki regionalne FRDL realizują również różne projekty społeczne zorientowane na pomoc rodzinom przeżywającym problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz pieczy zastępczej i osobom z dysfunkcją słuchu. Ponadto ośrodek regionalny w Krakowie realizuje społeczno-kulturalny projekt skierowany do młodzieży mający na celu rozwój kompetencji społecznych. W ramach projektów oferowane są szkolenia podnoszące kompetencje i kwalifikacje, warsztaty rozwoju kompetencji interpersonalnych i organizacyjnych.

Bliżej rodziny i dziecka – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo – wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej – II edycja.

Głównym celem realizacji projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w województwie opolskim na rzecz rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz pieczy zastępczej, które pozwolą wyeliminować deficyty lub dysfunkcje tych grup oraz profilaktycznie przeciwdziałać ich marginalizacji.

Opolskie Centrum Demokracji Lokalnej FRDL realizuje w ramach projektu wsparcie superwizyjne służb świadczących usługi społeczne w społeczności lokalnej. Celem zadania jest poprawa jakości pracy asystentów rodzin, pracowników socjalnych i koordynatorów pieczy zastępczej, zwiększenie skuteczności pracy z rodziną, a co za tym idzie — polepszenie dobrostanu klientów i zwiększenie zadowolenia z wykonywanej pracy. Ponadto w ramach projektu odbywa się kampania regionalna dotycząca propagowania idei rodzicielstwa zastępczego oraz usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym i zawodowym skierowane do wychowanków pieczy zastępczej powyżej 15. roku życia (80 osób), które obejmują indywidualne doradztwo zawodowe oraz nabycie, podwyższenie lub dostosowanie kompetencji i kwalifikacji. W 2019 roku działaniami objęto 78 osób. Przeprowadzono indywidualne doradztwo zawodowe, superwizję, kampanię radiową, prasową oraz telewizyjną.

Projekt „Blżej rodziny i dziecka – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej – II edycja” jest realizowany od maja 2018 roku do grudnia 2020 roku w partnerstwie publiczno-społecznym, które tworzą: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu, Opolskie Centrum Demokracji Lokalnej FRDL, Fundacja Harmonia Życia, Powiat Opolski, Powiat Głubczycki, Powiat Nyski, Powiat Krapkowicki, Powiat Kędzierzyńsko-Kozielski, Powiat Strzelecki, Powiat Prudnicki, Powiat Namysłowski, Gmina Zawadzkie, Gmina Praszka, Gmina Paczków, Gmina Dąbrowa, Gmina Strzeleczy, Gmina Ujazd, Gmina Namysłów, Gmina Prószków. Projekt jest finansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014–2020 (Oś priorytetowa VIII. Integracja społeczna, Działanie 8.1. Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych i społecznych). Projekt jest realizowany na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, a jego wartość to 11 800 000 złotych.

Bądź aktywny II – kompleksowy program rozwoju usług asystenckich oraz wsparcia aktywności społecznej skierowany do osób z dysfunkcjami słuchu z terenu woj. Opolskiego

Głównym celem projektu jest aktywizacja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu dysfunkcji słuchu poprzez organizację usług asystenckich, uzupełnionych o działania włączające w obszarze społecznym, edukacyjnym oraz kulturalnym, działania skierowane do personelu służb świadczących dla nich usługi oraz działania uświadamiające. Grupą docelową projektu jest 56 osób powyżej 18. roku życia, które uczą się lub zamieszkują na obszarze województwa opolskiego, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, niesamodzielnych z niepełnosprawnością słuchową, które wymagają wsparcia w związku z niemożnością samodzielnej komunikacji ze słyszącą częścią społeczeństwa, oraz personel (40 osób) służb świadczących usługi w społeczności lokalnej zamieszkujący lub pracujący w obszarze województwa opolskiego. W ramach projektu, oprócz szkoleń i warsztatów podnoszących kompetencje i kwalifikacje, proponowane są również inne formy wsparcia, takie jak np. wsparcie Asystentów Osobistych Osoby Niestyszającej czy usługi tłumacza języka migowego/doradcy online.

Projekt „Bądź aktywny II – kompleksowy program rozwoju usług asystenckich oraz wsparcia aktywności społecznej skierowany do osób z dysfunkcjami słuchu z terenu woj. opolskiego” realizowany jest od sierpnia 2017 roku do stycznia 2021 roku przez Opolskie Centrum Demokracji Lokalnej FRDL w partnerstwie z Polskim Związkiem Głuchych oddział Opole. Projekt Finansowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014–2020 (Oś priorytetowa VIII. Integracja społeczna, Działanie 8.1. Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych i społecznych), współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Wartość projektu wynosi 2083031,28 złotych.

Spotkanie w ramach projektu Bądź Aktywny II – kompleksowy program rozwoju usług asystenckich oraz wsparcia aktywności społecznej skierowany do osób z dysfunkcjami słuchu z terenu woj. opolskiego

Młodzież solidarna z dziedzictwem

Celem projektu jest rozwój kompetencji społecznych osób młodych w wieku 15–29 lat, mieszkających, uczących się i/lub pracujących na terenie województwa małopolskiego. Kompetencje społeczne to zestaw unikalnych umiejętności, które są niezwykle cenne w perspektywie zdobycia i utrzymania pracy, rozwoju własnej działalności społecznej czy gospodarczej. Są to m.in.: rozwój wiedzy na podstawie różnych źródeł, krytyczna analiza informacji, współpraca, twórcza dyskusja, odpowiedzialne podejmowanie decyzji, krytyczne myślenie, aktywne działanie i uczestniczenie w życiu społecznym, stawianie celów, prognozowanie zmian, wdrażanie działań i projektów, myślenie interdyscyplinarne, umiejętność pracy w grupie, umiejętność zarządzania i doradzania innym.

W ramach projektu objęte wsparciem zostanie 160 osób – uczniowie ostatnich lat danego etapu edukacji oraz osoby z niepełnosprawnościami. W ramach realizacji

10-miesięcznego programu wsparcia, uczestnicy wraz z doradcą zawodowym opracują Indywidualny Plan Działania, a następnie będą rozwijać 15 kompetencji społecznych poprzez edukację o dziedzictwie kulturalnym województwa małopolskiego.

Program wsparcia młodzieży zakłada realizację następujących działań: warsztat pt. „Rozgryźć dziedzictwo”, warsztatów kompetencji miękkich „Jak porwać tłumy dla dziedzictwa”, poradnictwo indywidualne i warsztat „Trening liderów dziedzictwa”. Ponadto program przewiduje realizację sześciu dodatkowych szkoleń ukierunkowanych na rozwój kompetencji miękkich młodzieży, stworzenie portalu „Małopolskie dziedzictwo inspiruje młodzież”, który będzie platformą upowszechniania projektów młodzieżowych z zakresu małopolskiego dziedzictwa, stworzenie aplikacji mobilnej służącej do oceny kompetencji i potencjału rozwoju osobistego, wsparcie doradców zawodowych i psychologów oraz poradnictwo i przeprowadzanie ewaluacji rozwoju kompetencji społecznych uczestników projektu.

Projekt „Młodzież solidarna z dziedzictwem” realizowany jest od września 2019 roku do sierpnia 2021 roku przez Ośrodek Regionalny FRDL – Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020 (Oś priorytetowa I. Osoby młode na rynku pracy, Działanie 1.4. Młodzież solidarna w działaniu). Jednostką zlecającą jest Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, a wartość projektu wynosi 796 660 złotych.

WSPARCIE PRACOWNIKÓW SAMORZĄDOWYCH

Ośrodek Regionalny FRDL – Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie prowadzi dwa projekty w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020 (Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.18. Wysokiej jakości usługi administracyjne). Projekty te mają na celu podniesienie jakości usług administracyjnych w wybranych JST. Działania zaplanowane w ramach realizacji projektów gwarantują systematyczne podnoszenie jakości usług świadczonych przez urzędy wybranych miast, a tym samym wpływają pozytywnie na warunki zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz jakość życia mieszkańców, spełniając ich rosnące oczekiwania względem organów administracji publicznej. Przyczynią się także do promocji i implementacji działań usprawniających i proinnowacyjnych w innych jednostkach samorządu terytorialnego.

Rozwijamy się dzięki e-usługom Samorządowe partnerstwo na rzecz informatyzacji współpracy z Przedsiębiorcami (KRAKÓW)

Celem dwuletniego projektu jest podniesienie jakości usług administracyjnych istotnych dla prowadzenia działalności gospodarczej, świadczonych przez pięć małopolskich miast – partnerów projektu: Andrychów, Chrzanów, Limanowa, Nowy Sącz i Wadowice. Cel ten będzie realizowany poprzez doskonalenie wiedzy i kompetencji pracowników partnerów projektu w zakresie obsługi podatkowej oraz zarządzania zasobem nieruchomości, elektroniczną obsługą podatkową w urzędach i automatyzację rozliczeń, elektroniczną obsługą świadczenia usług i ewidencji nieruchomości, wdrażanie rozwiązań poprawiających dostępność informacji i jakość obsługi przedsiębiorców. Wdrożone zostaną nowe rozwiązania zarządcze, urzędy zostaną wyposażone w sprzęt i specjalistyczne oprogramowanie, a pracownicy samorządowi wezmą udział w kilkudziesięciu szkoleniach dziedzinowych i ogólnych. Budżet projektu to ponad milion złotych. W 2019 roku dokonano zakupu sprzętu i oprogramowania oraz przeprowadzono szkolenia dla pracowników gmin z zakresu trzech obszarów tematycznych (ogólne, nieruchomości, podatki).

Projekt „Rozwijamy się dzięki e-usługom. Samorządowe partnerstwo na rzecz informatyzacji współpracy z przedsiębiorcami” realizowany jest w okresie od października 2018 roku do września 2020 roku przez Ośrodek Regionalny FRDL – Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie we współpracy z urzędami miejskimi w Andrychowie, Chrzanowie, Limanowej, Nowym Sączu oraz Wadowicach. Projekt finansowany jest w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020 (Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.18. Wysokiej jakości usługi administracyjne). Wartość projektu wynosi 1 068 260,40 złotych.

Nowoczesne zarządzanie usługami dziedzicznymi w samorządach województwa śląskiego (KATOWICE)

Głównym celem projektu jest podniesienie jakości usług administracyjnych istotnych dla prowadzenia działalności gospodarczej (w obszarach podatków i opłat oraz zarządzania nieruchomościami) świadczonych w ośmiu miastach na Śląsku. Cel projektu jest realizowany poprzez doskonalenie wiedzy i kompetencji pracowników partnerów projektu w zakresie obsługi podatkowej oraz zarządzania zasobem nieruchomości, jak również elektroniczną obsługę procesu podatkowej w urzędach i automatyzację rozliczeń, elektroniczną obsługę procesu świadczenia usług i ewidencji nieruchomości, inicjowanie rozwiązań poprawiających dostępność informacji i jakość obsługi przedsiębiorców. Wdrażane są nowe rozwiązania zarządcze, urzędy są wyposażone w sprzęt i specjalistyczne oprogramowanie, a pracownicy samorządowi wezmą udział w kilkudziesięciu szkoleniach dziedzicznych i ogólnych. W 2019 roku zakupiono sprzęty i oprogramowania oraz przeprowadzono szkolenia pracowników gmin z zakresu trzech obszarów tematycznych (ogólne, nieruchomości, podatki).

Projekt „Nowoczesne zarządzanie usługami dziedzicznymi w samorządach województwa śląskiego” realizowany jest od października 2018 roku do września 2020 roku przez Ośrodek Regionalny FRDL – Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie we współpracy z urzędami Miasta Czeladź, Miasta Chorzów, Gminy Mikołów, Gminy Pszczyna, Miasta Wodzisław Śląski, Gminy Zawiercie, Gminy Tarnowskie Góry i Miasta Świętochłowice. Projekt finansowany jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.18 Wysokiej jakości usługi administracyjne). Projekt został zlecony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, a jego wartość wynosi 1 898 545,20 złotych.

ROZDZIAŁ IV

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Rozdział IV / WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA oraz rozwój demokracji lokalnej i społeczeństwa obywatelskiego za granicą

Działalność międzynarodowa Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego skupia się na promocji Polski, jej osiągnięć w sferze reformowania społeczeństwa, gospodarki i państwa oraz aktywizacji młodzieży.

W ostatnich latach najwięcej działań FRDL za granicą realizowanych jest na rzecz Ukrainy. Fundacja od blisko 20 lat wspiera tam reformy demokratyczne na szczeblu lokalnym oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Projekty realizowane obecnie we współpracy z Ukrainą koncentrują się na przekazywaniu najlepszych doświadczeń i dobrych praktyk w obszarze polskiej samorządności lokalnej oraz rozwoju współpracy transgranicznej pomiędzy polskimi gminami i ukraińskimi gromadami.

Fundacja zaangażowana jest także w projekty służące aktywizacji młodzieży poprzez rozwijanie kompetencji sprzyjających przedsiębiorczości innowacyjnej, ewaluację efektywności działań podmiotów angażujących się w aktywizację zawodową młodzieży niepracującej i nieuczącej się oraz poprzez wypracowanie metod i narzędzi aktywizacji młodzieży w sektorze przedsiębiorczości społecznej, która respektuje zasady sprawiedliwego handlu. Ośrodek regionalny w Krakowie prowadzi projekt mający na celu identyfikację potencjału innowacyjnego małych i średnich przedsiębiorstw z obszarów wiejskich i terenów o małej gęstości zaludnienia. Fundacja wspiera również rozwoju mediów lokalnych w zakresie informowania o Polityce Spójności. Głównymi odbiorcami działań są przedstawiciele jednostek terytorialnych, organizacji pozarządowych, media lokalne, liderzy lokalni i młodzież.

Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)

Jednym z najważniejszych projektów międzynarodowych realizowanych przez FRDL w 2019 roku był program „Decentralization Offering Better Results and Efficiency (DOBRE)”. Jest on wdrażany od 2016 roku i stanowi odpowiedź na najistotniejsze wyzwania, jakie stoją przed Ukrainą w związku z decentralizacją władzy publicznej i reformą samorządu terytorialnego. Program ten finansowany jest przez USAID (Amerykańską Agencję

 Projekt DOBRE –
Zaproszenie do udziału
w konsultacjach
społecznych,
Gromada Dzvynyńska.

Projekt DOBRE –
Zaproszenie do udziału
w konsultacjach
społecznych,
Gromada Dzvynyanska.

ds. Rozwoju Międzynarodowego) i realizowany przez międzynarodowe konsorcjum, którego liderem jest Global Communities. Poza FRDL i Global Communities w skład tego konsorcjum wchodzi następujące organizacje: Ukraine Crisis Media Center (Ukraina), SocialBoost (Ukraina), Małopolska Szkoła Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie (Polska) oraz National Democratic Institute (USA).

Celem DOBRE jest wsparcie i wzmocnienie zarządzania na poziomie lokalnym, stworzenie lepszych warunków dla rozwoju nowo powstałych ukraińskich jednostek terytorialnych, zwiększenie zaangażowania obywateli w podejmowanie decyzji oraz zapewnienie przejrzystości i rozliczalności działań podejmowanych przez administrację publiczną.

Do 2020 roku program DOBRE był realizowany w 75 tzw. skonsolidowanych gromadach, zlokalizowanych w siedmiu obwodach Ukrainy: dnipro-pietrowskim, iwanofrankowskim, charkowskim, chersońskim, kirowohradzkim, mikołajowskim oraz tarnopolskim. W 2020 roku, w związku z ogromnym zainteresowaniem ukraińskich samorządów, sponsor programu (USAID) podjął decyzję o przedłużeniu i rozszerzeniu działań, dzięki czemu wsparciem zostanie objętych kolejnych 25 ukraińskich gromad z dodatkowych trzech obwodów: zaporoskiego, czerniowieckiego oraz czernichowskiego. W sumie beneficjentami DOBRE będzie 100 samorządów i społeczności lokalnych.

FRDL realizuje jeden z najważniejszych komponentów programu DOBRE, polegający na wsparciu ukraińskich jednostek w zakresie przygotowywania strategicznych planów rozwoju. Bardzo istotnym aspektem realizacji programu jest budowanie zaufania społecznego do wprowadzanych reform oraz nowych struktur samorządowych, dlatego Fundacja kładzie duży nacisk na stosowanie partycypacyjnych metod.

Działania FRDL w programie opierają się na Modelu Partycypacyjnego Planowania Strategicznego FRDL, wypracowanym i przetestowanym przez Fundację w wielu projektach zrealizowanych w Polsce i za granicą. Model ten został dostosowany do realiów ukraińskich oraz potrzeb DOBRE i jest z powodzeniem stosowany w aktualnie realizowanym programie.

Współpraca z konsultantami FRDL (w ramach prac strategicznych) była wysoko oceniana przez władze gromad. Poniżej przytaczamy przykładowe opinie:

„Chciałbym serdecznie polecić współpracę z FRDL jako kompetentnym partnerem. Dzięki efektywnej komunikacji udało nam się zrozumieć, że realizacja celów rozwoju gromady, o którym marzymy, możliwa jest pod warunkiem jasno sformułowanych priorytetów, analizy dostępnych zasobów, opracowania i wdrożenia odpowiednich planów działania. Tworzenie strategii rozwoju gromady było złożonym i trudnym procesem, ponieważ jest dla naszej gromady nowym doświadczeniem. Dzięki

☐
Obwody objęte
wsparciem w ramach
projektu DOBRE w 2019.

wspierciu ekspertów FRDL udało nam się zrozumieć i wykonać to trudne zadanie. Pragnę z pełnym przekonaniem polecić FRDL jako doświadczonego, profesjonalnego i wiarygodnego partnera, który gwarantuje wysokiej jakości usługi w zakresie opracowywania dokumentów strategicznych.
– Gołowa Gromady Arbuzyńska

„Wieloetapowa praca nad naszą Strategią Rozwoju Gromady na lata 2019–2027 została przeprowadzona zgodnie z najwyższymi standardami. Eksperti FRDL wykazali się zaangażowaniem, profesjonalizmem i doświadczeniem w opracowywaniu dokumentów strategicznych. Chcę zarekomendować Fundację jako wiarygodnego i profesjonalnego partnera, który gwarantuje wysoki poziom i jakość usług oraz przygotowanych dokumentów.”
– Gołowa Gromady Lanczyńska

W 2019 roku, w ramach programu DOBRE, FRDL kontynuowała również cykl szkoleń pt. „Akademia Przywództwa” (realizowany dodatkowo w ścisłej współpracy z Radą Europy), a także wizyty studyjne do polskich gmin, w trakcie których ukraińscy uczestnicy mieli okazję zapoznać się z zasadami funkcjonowania i najciekawszymi osiągnięciami polskich samorządów. W 2019 roku zrealizowanych zostało osiem trzydniowych sesji warsztatowych rozwijających cechy i umiejętności przywódcze, dla trzech grup szkoleniowych, tj. 62 uczestników, oraz trzy wizyty studyjne do polskich jednostek (gmin województw śląskiego, świętokrzyskiego i mazowieckiego).

 Projekt DOBRE –
Konsultacje społeczne
w ramach procesu
strategicznego, Gromada
Velykokopanivska.

W ubiegłym roku kontynuowano też organizowanie tzw. sektorowych wizyt studyjnych do Polski, które w swoim założeniu miały pogłębiać wiedzę ukraińskich specjalistów

Panel ekspercki
dotyczący reformy
decentralizacyjnej,
Kijów 19 listopada 2019.

samorządowych w konkretnych dziedzinach i były z powodzeniem realizowane w poprzednich latach. W 2019 roku FRDL zrealizowała jedną taką wizytę, z zakresu zarządzania usługami publicznymi. Została ona zorganizowana we współpracy z liderem projektu, w dniach 8–14 września 2019 roku, a program wizyty obejmował następujące polskie gminy: Szczurowa, Kraków, Niepołomice, Bielsko-Biała, Zator, Bochnia, Zabierzów. W każdej z tych miejscowości uczestnicy mieli okazję spotkać się z przedstawicielami władz, poznać uwarunkowania rozwojowe poszczególnych gmin oraz konkretne rozwiązania, inwestycje i inicjatywy. Co ważne, wizyty w polskich gminach poprzedził warsztat przybliżający ukraińskim gościom podstawowe informacje na temat polskiego samorządu oraz systemu świadczenia usług publicznych. Dzięki temu uczestnicy mogli lepiej zrozumieć realia funkcjonowania polskich gmin i organizacji poszczególnych usług. W wizycie wzięło udział 28 przedstawicieli gromad DOBRE, czterech przedstawicieli Global Communities oraz przedstawiciel USAID Ukraine. Uczestnicy przejawiali duże zaangażowanie, zadawali wiele pytań, zarówno w trakcie wystąpień, jak i wizyt w konkretnych obiektach. Jeszcze w czasie pobytu w Polsce ukraińscy goście podkreślali potrzebę organizacji takich wyjazdów, natomiast po zakończeniu wizyty FRDL otrzymała następującą wiadomość od przedstawiciela lidera projektu:

„W imieniu wszystkich uczestników i pracowników DOBRE, którzy wzięli udział w zesztotygodniowej wizycie studyjnej w Krakowie, chcieliśmy serdecznie podziękować całemu zespołowi FRDL! Przeanalizowaliśmy ankiety ewaluacyjne i nie znaleźliśmy w nich żadnych negatywnych opinii, wszystkie były pozytywne. Ponadto wszyscy uczestnicy wyrazili pełną satysfakcję z wizyty. Podczas naszego ostatniego spotkania podsumowującego informacje nabyte w Polsce, uczestnicy byli zainspirowani i zmotywowani do wprowadzania zmian w swoich społecznościach. Mam nadzieję, że to się uda! Ze swojej strony muszę przyznać, że ta wizyta była najlepsza pod względem programu, organizacji i tłumaczenia ze wszystkich naszych pobytów w Polsce! Dobra robota!”

W ubiegłym roku kontynuowane lub inicjowane były także inne działania wynikające z bieżących potrzeb programu DOBRE, takich jak: budowanie potencjału i rozwijanie kompetencji ukraińskich kadr eksperckich oraz zapewnienie wsparcia merytorycznego liderowi projektu w zakresie dodatkowych inicjatyw projektowych. W ramach

tych ostatnich przedstawiciele i eksperci FRDL brali udział w wydarzeniach DOBRE np. „Roundtable of constituents and factors of the model community: Modeling a Capable Community – International and Ukrainian Experience” (Kijów, 19 listopada 2019 r.) oraz „Strategic Development and Investment Forum” (Kijów, 20–21 listopada 2019 r.). Eksperti FRDL opiniowali lub komentowali też różne dokumenty merytoryczne lub przygotowywali własne opracowania (np. materiał pt. „Suggested Legislative And Regulatory Changes – comments by FRDL experts” przedstawiający propozycje zmian legislacyjnych koniecznych dla sprawnego funkcjonowania nowych ukraińskich jednostek terytorialnych).

„Wsparcie reformy samorządowej – wdrożenie modelu partycypacyjnego planowania strategicznego w gromadach Centralno-Północnej i Zachodniej Ukrainy”

📷 | 📷
Międzynarodowa konferencja podsumowująca projekt „Wsparcie reformy samorządowej – wdrożenie modelu partycypacyjnego planowania strategicznego w gromadach Centralno-Północnej i Zachodniej Ukrainy” we Lwowie.

📷 | 📷
Międzynarodowa konferencja podsumowująca projekt „Wsparcie reformy samorządowej – wdrożenie modelu partycypacyjnego planowania strategicznego w gromadach Centralno-Północnej i Zachodniej Ukrainy” we Lwowie – panele dyskusyjne.

Celem projektu było wsparcie władz lokalnych i organizacji pozarządowych w zakresie planowania zrównoważonego rozwoju gromad na Ukrainie. W projekcie wzięło 20 gromad (odpowiednik polskich gmin) z pięciu obwodów: czernichowskiego, kijowskiego, połtawskiego, sumskiego i lwowskiego.

Projekt był realizowany w ramach drugiego modułu szeroko zakrojonego programu działań. W trakcie realizacji pierwszego modułu odbyły się trzy spotkania Zespołu

Strategicznego, przeprowadzono badanie społeczne oraz zorganizowano wizyty studyjne do Polski. W ramach drugiego modułu w 2019 roku odbyły się kolejne dwa spotkania Zespołu Strategicznego, konsultacje społeczne oraz międzynarodowa konferencja podsumowująca we Lwowie.

Wartością dodaną projektu było przygotowanie pełnych strategii rozwoju gromad dla 16 z 20 gromad, podczas gdy we wniosku grantowym zakładano przygotowanie jedynie koncepcji strategii, a więc dokumentów roboczych. Tak przygotowane, pełne strategie rozwoju gromad są dokumentami gotowymi do uprawomocnienia w procesie legislacyjnym poprzez uchwały rad gromad.

W pracach zespołów roboczych ds. opracowania strategii rozwoju lokalnego wzięło ponad 300 osób (przedstawiciele organizacji społecznych, samorządowców i przedsiębiorców) z 20 gromad (zespoły strategiczne). Ponad 420 mieszkańców z 20 gromad w pięciu obwodach uczestniczyło w konsultacjach społecznych dotyczących strategii rozwoju gromad.

We wrześniu 2019 roku we Lwowie odbyła się konferencja podsumowująca projekt „Wsparcie reformy samorządowej – wdrożenie modelu partycypacyjnego planowania strategicznego w gromadach Centralno-Północnej i Zachodniej Ukrainy”. Głównym tematem konferencji, w której wzięło udział ponad 130 osób, było zarządzanie strategiczne gromadą. Przygotowano cztery tematyczne sesje plenarne oraz sześć paneli dyskusyjnych. Wśród uczestników konferencji byli przedstawiciele władz ukraińskich połączonych gromad, pracownicy administracji lokalnej oraz organizacji pozarządowych.

Projekt „Wsparcie reformy samorządowej – wdrożenie modelu partycypacyjnego planowania strategicznego w gromadach Centralno-Północnej i Zachodniej Ukrainy” realizowany był od stycznia 2019 roku do września 2019 roku jako kontynuacja projektu o tym samym tytule z roku 2018. Projekt był realizowany przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego we współpracy z ukraińskimi partnerami: Europejski Dialog (Lwów), Fundacja Charytatywna Centrum Kreatywne (Kijów), Siwowski Instytut Badań Regionalnych (Czernihów), NGO „Biuro analizy polityki” (Sumy) oraz Organizacja Charytatywna „Fundusz Rozwoju Regionalnego i Lokalnego Synergia” (Połtawa). Projekt współfinansowany w ramach Programu Polskiej Pomocy Rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP. Wartość projektu wynosiła 252 517 złotych.

„Akademia Przywództwa dla Współpracy Transgranicznej” dofinansowany przez Radę Europy.

„Akademia Przywództwa dla Współpracy Transgranicznej” to program rozwoju kompetencji leaderskich, platforma wymiany najlepszych praktyk i doświadczeń, skierowana do starostów, wójtów, burmistrzów, prezydentów miast i sekretarzy gmin i powiatów. Akademia realizowana jest w trzech trzydniowych sesjach warsztatowych przez Fundację

Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Reguńskiego w oparciu o program Centrum Ekspertyz dla Reform Samorządowych Rady Europy. Warsztaty prowadzone są przez certyfikowanych trenerów Rady Europy.

Pierwsza sesja warsztatowa w ramach programu Akademii pt. „Wyzwania dla dobrego rządzenia na poziomie lokalnym” została zrealizowana w październiku 2019 roku. W programie wzięło udział 16 przewodniczących gmin (8 z Polski, 8 z Ukrainy). Podczas trzech dni warsztatów I sesji burmistrzowie oraz wójtowie z Polski i Ukrainy doskonalili swoje kompetencje przywódcze, analizowali wyzwania, przed jakimi stoją ich samorządy, rozmawiali o wspólnych projektach i inicjatywach dotyczących współpracy transgranicznej.

Program „Akademia Przywództwa dla Współpracy Transgranicznej” przeznaczony jest dla świadomych i nowoczesnych liderów samorządowych z terenów przygranicznych, którzy chcą rozwijać kompetencje przywódcze niezbędne do kształtowania rozwoju lokalnych społeczności oraz skutecznego angażowania mieszkańców w inicjatywę współpracy transgranicznej.

Projekt „Akademia Przywództwa dla Współpracy Transgranicznej” realizowany był przez Biuro Zarządu FRDL w ramach współpracy z Radą Europy od lipca 2019 roku do grudnia 2019 roku. Wartość projektu wyniosła 74 864 złotych.

 Uczestnicy projektu „Akademia Przywództwa dla Współpracy Transgranicznej”.

YOUTH IMPACT – walka z bezrobociem wśród młodzieży

Celem projektu jest wsparcie rozwoju podmiotów działających na rzecz aktywizacji zawodowej, wspierania zatrudnienia i przedsiębiorczości młodzieży w zakresie systematycznej ewaluacji własnych działań, w tym ewaluacji wpływu. Projekt oferuje kompleksowe wsparcie organizacji – w ciągu trzech lat realizacji projektu powstaną m.in. narzędziowniki ewaluacyjne, kurs e-learningowy dot. ewaluacji, artykuły eksperckie związane z ewaluacją, a także program dla młodych ewaluatorów, którzy przeprowadzą bądź zaprojektują ewaluacje dla podmiotów wspierających aktywność zawodową/przedsiębiorczość młodych.

W 2019 roku w ramach projektu przeprowadzone zostało badanie, na podstawie którego powstał raport na temat standardów i praktyk ewaluacyjnych w Polsce. Odbłyły się dwa spotkania z partnerami projektu w Czechach (28 maja 2019 – Praga) i Niemczech (14–16 października 2019 – Gelsenkirchen). Pierwsze z nich miało na celu techniczne przygotowanie do realizacji projektu, drugie zaś odnosiło się głównie do merytoryki projektu i pozwoliło na wypracowanie koncepcji działań w projekcie. W grudniu w Warszawie odbyło się spotkanie rekrutacyjne dla organizacji pozarządowych zainteresowanych udziałem w projekcie. W jego efekcie nawiązana została współpraca z organizacjami pozarządowymi: Fundacją Aktywizacja, Fundacją Effatha, Uniwersyteckie Centrum Wollontariatu Uniwersytetu Warszawskiego, Fundacją Kocham Swoje Życie, które w 2020 roku wezmą udział w warsztatach ewaluacyjnych, a także będą testować wypracowane narzędzia.

Projekt „Youth Impact” realizowany jest od kwietnia 2019 roku do lipca 2022 roku przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego we współpracy z Channel Crossing (Czechy, lider projektu), PEDAL Consulting (Słowacja) i Forschungsinstitut für Innovative Arbeitsgestaltung und Prävention (Niemcy). Projekt jest finansowany w ramach Funduszu na Rzecz Zatrudnienia Młodzieży z Funduszy Norweskich i EOG. Fundusz ten został powołany przez Islandię, Norwegię i Liechtenstein w celu promowania zrównoważonego i wysokiej jakości zatrudnienia młodzieży w Europie.

 Spotkanie w ramach projektu „Youth Impact” w siedzibie FRDL w Warszawie.

COFFEE – cooperation for fair economy and education

Projekt COFFEE realizowany jest w unikalnej formule partnerstwa międzynarodowego sześciu instytucji z pięciu krajów świata, reprezentujących trzy sektory: społeczny i ekonomii społecznej, administracji publicznej i samorządów lokalnych oraz przedsiębiorczości i biznesu. Projekt COFFEE służy wypracowaniu metod i narzędzi aktywizacji młodzieży w sektorze przedsiębiorczości społecznej, która respektuje zasady sprawiedliwego handlu, i ekonomii opartej na wartościach. Efektem projektu ma być zbudowanie potencjału organizacji biorących udział w projekcie tak, aby po jego zakończeniu mogły z powodzeniem prowadzić przedsiębiorstwa społeczne zatrudniające młodych ludzi w sektorze kawy fair trade.

 Spotkanie partnerów projektu COFFEE w Berlinie/Medebach w Niemczech.

 Spotkanie partnerów projektu COFFEE w Rumunii.

Tematy przekrojowe projektu:

- Rozwój potencjału inicjatyw przedsiębiorczości społecznej i sprawiedliwego handlu na przykładzie produkcji i sprzedaży kawy fair trade,
- Tworzenie miejsc pracy dla młodzieży w Hondurasie, Meksyku, Rumunii i Polsce w sektorze fair trade i ekonomii społecznej,
- Rozwój dobrych praktyk i rozwiązań w obszarze ekonomii solidarnej.

W 2019 roku odbyło się spotkanie partnerów projektu w Hondurasie (16–24 lutego) oraz wymiana młodzieży w Meksyku (19–28 sierpnia). Tydzień wcześniej odbyła się wymiana pracowników młodzieżowych ze strony lidera i partnera z Rumunii w Meksyku. Ponadto odbyło się spotkanie partnerów w Niemczech (5–11 października). W spotkaniu brali udział wicedyrektor FRDL MISTiA Wojciech Odzimek i koordynatorka projektu COFFEE Magdalena Szczudło.

Projekt „COFFEE – cooperation for fair economy and education” realizowany jest od listopada 2018 roku do sierpnia 2020 roku przez Ośrodek Regionalny FRDL – Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie we współpracy z Fundación Padre Adolfo Kolping A.C. Mexico (Meksyk), Obra Kolping en Honduras (Honduras), Organizatia Centrala a Familiilor Kolping din Romania (Rumunia) oraz Langen Kaffee GmbH (Niemcy). Projekt jest finansowany ze środków Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA) Komisji Europejskiej, Erasmus+ Youth Capacity Building. Wartość projektu wynosi 500 000 złotych.

COMPASS – kompetencje wspierające przedsiębiorczość innowacyjną młodzieży

Projekt ma na celu wspieranie budowania potencjału osób pracujących z młodzieżą w zakresie rozwoju kompetencji sprzyjających przedsiębiorczości innowacyjnej. Został opracowany w odniesieniu do rekomendacji z ewaluacji Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Małopolskiego, które szczególny nacisk kładą na konieczność rozwoju kapitału społecznego Małopolski. Projekt koncentruje się na opracowaniu materiałów edukacyjnych dla personelu pracującego z młodzieżą, ułatwiających realizację działań edukacyjnych w zakresie innowacji i przedsiębiorczości. Projekt zbudowano w oparciu o metodę RÓŻY WIATRÓW (WIND ROSE), gdzie 4 kierunki kompasu są powiązane z czterema głównymi tematami uczenia się:

- N – Nowości i innowacje w przedsiębiorczości, kluczowe kompetencje nowoczesnej gospodarki,
- S – Samoocena i narzędzia wspierające rozwój osobisty młodzieży ukierunkowane na innowacyjną przedsiębiorczość,
- E – Doświadczenia i dobre praktyki w zakresie innowacyjnej przedsiębiorczości młodzieży,
- W – Warsztaty, szkolenia, seminaria – programy nauczania wspierające innowacyjność młodzieży.

Rezultatem projektu będzie powstanie Podręcznika (COMPASS Toolkit) dla nauczycieli, edukatorów młodzieżowych, trenerów, coachów, który będzie praktycznym zbiorem narzędzi edukacyjnych takich, jak: opis kompetencji na rzecz przedsiębiorczości innowacyjnej, prezentacja narzędzi oceny kompetencji młodzieży, prezentacja przykładowych scenariuszy zajęć ukierunkowanych na kompetencje sprzyjające inkubowaniu przedsiębiorczości innowacyjnej, dobre praktyki w pracy z młodzieżą w zakresie rozwoju przedsiębiorczości. Podręcznik będzie upowszechniany wśród członków Samorządowego Forum Oświaty czy Samorządowego Forum Kultury, które w Małopolsce prowadzi MISTiA.

Projekt „COMPASS – kompetencje wspierające przedsiębiorczość innowacyjną młodzieży” realizowany jest od września 2019 roku do sierpnia 2021 roku przez Ośrodek Regionalny FRDL – Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie we współpracy z Pedal Consulting (Słowacja), Fondatsiya za Reforma v Mestnoto Samoupravlenie (Bułgaria) i EduCentrum (Czechy) w ramach programu Erasmus+. Jednostką zlecającą jest Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – Narodowa Agencja Programu Erasmus+ linia KA2 – Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk, Partnerstwa strategiczne na rzecz młodzieży, a wartość projektu wynosi 292 041 złotych.

Działania regionalne na rzecz wprowadzania innowacji do programów operacyjnych (Regional Actions To Innovate Operational Programmes – RATIO)

Projekt RATIO ma na celu identyfikację potencjału innowacyjnego małych i średnich przedsiębiorstw z obszarów wiejskich i terenów o małej gęstości zaludnienia oraz określenie wpływu uczenia się, wdrażania, zarządzania innowacjami na rozwój działalności małych i średnich przedsiębiorstw z obszarów wiejskich o małej gęstości zaludnienia. Projekt RATIO jest realizowany przez osiem regionów europejskich w ramach programu INTERREG EUROPA EU.

Obecnie realizowana jest faza druga projektu (kwiecień 2018 – marzec 2020), która polega na wdrożeniu rekomendacji z regionalnych planów działań do dokumentów strategicznych poszczególnych regionów partnerskich oraz na monitorowaniu wdrażania rekomendacji. W 2019 roku zorganizowano spotkanie partnerów projektu w Portugalii (20–22 marca) a następnie konferencję kończącą projekt w Hiszpanii (26 września). W konferencji uczestniczyli m.in. przedstawiciele Województwa Małopolskiego: Dyrektor Małopolskiego Centrum Przedsiębiorczości dr Rafał Solecki, Wicedyrektor FRDL MISTiA Wojciech Odzimek, Specjalistka ds. innowacji i współpracy międzynarodowej FRDL MISTiA Magdalena Szczudło. Przedstawiciele Małopolski wzięli udział w dyskusji na temat działań związanych z rozwojem innowacyjnej przedsiębiorczości na obszarach wiejskich w Europie.

Projekt realizowany jest także w bezpośrednim partnerstwie z województwem małopolskim. Kadra projektu pozostaje w stałym kontakcie z władzami województwa, dyrektorami i pracownikami odpowiednich wydziałów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego. Wypracowywane są wspólne pomysły i rozwiązania w zakresie wdrażania działań przewidzianych w Małopolskim Planie Działania. Uzyskano m.in. przyjęcie rekomendacji projektu RATIO do instrumentu polityki regionalnej oraz uwzględnienie ich w pracach nad aktualizacją zarówno aktualnej Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Małopolskiego 2020, jak i rekomendowanie proponowanych przez projekt RATIO rozwiązań do nowej Regionalnej Strategii Innowacji 2027 oraz Strategii Województwa Małopolskiego 2030.

Projekt „Działania regionalne na rzecz wprowadzania innowacji do programów operacyjnych (RATIO)” realizowany jest w okresie od kwietnia 2016 roku do marca 2020 roku w szerokim partnerstwie międzynarodowym, w którym, obok Ośrodka Regionalnego FRDL – Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie, uczestniczą: Aufbauwerk Region Leipzig GmbH, PLC Agencja Rozwoju Regionalnego – Region Usti, Business Confederation Of Aragon (CREA), Vidzeme Planning Region, Municipality of Vila Pouca de Aguiar, Regional Association of Lazio Municipalities ANCI Lazio, Cork Chamber of Commerce. Liderem projektu jest Aragonese Federation of Municipalities, Regions and Provinces (FAMCP). Projekt jest współfinansowany w ramach Programu INTERREG EUROPA. Organem zlecającym jest Wspólny Sekretariat Techniczny Interreg Europa, a wartość projektu wynosi 6 593 924,40 złotych.

InForMe – Działania informacyjne w zakresie promocji Polityki Spójności przez media lokalne w Polsce

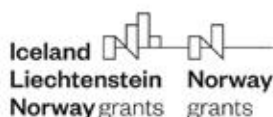
InForMe 2.0

Celem projektu jest przybliżenie mieszkańcom Polski Polityki Spójności poprzez ułatwienie lepszego zrozumienia jej roli we wspieraniu wszystkich regionów UE. W ramach projektu zaplanowane zostały działania służące wsparciu rozwoju mediów lokalnych w zakresie informowania o Polityce Spójności oraz kampania informacyjna dla czytelników gazet lokalnych na ten temat. Beneficjentami projektu są wydawcy gazet lokalnych (członkowie Stowarzyszenia Gazet Lokalnych) oraz ich czytelnicy. Wsparcie rozwoju mediów lokalnych w zakresie informowania o Polityce Spójności odbywa się poprzez:

- organizację Mobilnej Akademii Medialnej dla wydawców,
- wsparcie doradcze, eksperckie i szkoleniowe dla ośmiu wydawców,
- analizę potrzeb i opracowanie planów komunikacyjno-rozwojowych,
- szkolenia „szyte na miarę” w zakresie potrzeb związanych ze skutecznym promowaniem Polityki Spójności wśród czytelników,
- wsparcie finansowe dla ośmiu wydawców – granty w wysokości 4 000 euro na zakup sprzętu, oprogramowania, specjalistycznych usług szkoleniowo-doradczych.

Projekt realizowany jest w partnerstwie przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego oraz Stowarzyszenie Gazet Lokalnych przy wsparciu finansowym Unii Europejskiej w ramach konkursu „Wsparcie środków informacyjnych dotyczących polityki spójności UE”. Projekt zleciła Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej, a jego wartość wynosi 299 614 euro.

AKTYWNI OBYWATELE – FUNDUSZ REGIONALNY

W listopadzie 2019 roku Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego wraz z Fundacją Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego i Fundacją Edukacja dla Demokracji zostały wybrane na operatora programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny (Active Citizens Fund – Regional in Poland), finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (tzw. Funduszy norweskich i Funduszy EOG). Głównym celem tych funduszy jest przyczynianie się do zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie EOG oraz wzmacnianie stosunków dwustronnych pomiędzy państwami-darczyńcami a państwem-beneficjentem.

Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny, którego operatorami są FRDL (lider konsorcjum) wraz z Fundacją Rozwoju Społeczeństwa Cyfrowego (FRSI) oraz Fundacją Edukacji dla Demokracji (FED), to druga część funduszu na rzecz społeczeństwa obywatelskiego realizowanego w ramach III edycji Funduszy norweskich i EOG w Polsce. Środki funduszu zapewnią wsparcie organizacjom społeczeństwa obywatelskiego, działającym poza

głównymi ośrodkami miejskimi w Polsce. W ramach Funduszu, którego budżet wynosi 23 mln euro, sfinansowane zostaną działania prowadzone przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego w pięciu dziedzinach:

- demokracja, aktywne obywatelstwo, dobre rządzenie i przejrzystość (ze szczególnym naciskiem na demokrację lokalną),
- prawa człowieka i równe traktowanie poprzez zwalczanie i przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na rasę, pochodzenie etniczne, religię, wyznanie, płeć, niepełnosprawność, wiek, orientację seksualną, tożsamość płciową,
- sprawiedliwość społeczną i włączanie grup narażonych na marginalizację,
- równość płci i przeciwdziałanie przemocy ze względu na płeć,
- ochrona środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatycznym.

ROZDZIAŁ V

DZIAŁALNOŚĆ DORADCZA
– Doradzamy samorządom jak
efektywnie zarządzać gminą

Rozdział V / DZIAŁALNOŚĆ DORADCZA

– Doradzamy samorządom jak efektywnie zarządzać gminą.

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Reguńskiego świadczy profesjonalną i bezpośrednią pomoc doradczą przy tworzeniu strategicznych dokumentów niezbędnych do sprawnego zarządzania jednostką samorządową, pozyskiwania środków zewnętrznych na przedsięwzięcia rozwojowe czy też opracowywania analiz służących poprawie zarządzania w jednostkach samorządowych.

Potencjał merytoryczny Fundacji zbudowany poprzez długoletnią współpracę z najlepszymi ekspertami w kraju, pozwala na oferowanie profesjonalnych i nowoczesnych usług odpowiadających na realne potrzeby samorządów, a także partnerów z sektora społecznego i biznesowego. Eksperti FRDL posiadają niezbędną wiedzę w zakresie specyfiki funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego, którą łączą z doświadczeniami zdobytymi w trakcie realizacji programów pomocowych, prowadzonych we współpracy z krajowymi i zagranicznymi instytucjami. Stale poszerzana o nowe produkty i doskonała oferta FRDL dostosowywana jest do potrzeb samorządów lokalnych.

Podjęcie Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej do procesu planowania strategicznego opiera się na przekonaniu, że strategia rozwoju nie jest jedynie dokumentem wyznaczającym podstawowe kierunki działań instytucji samorządowych, ale planem rozwoju całej społeczności lokalnej. Dlatego podczas pracy nad dokumentem strategicznym często

 Spotkanie
w ramach działalności
doradczej FRDL
– Gmina Kartuzy.

wykorzystywany jest sprawdzony model ekspercko-partycypacyjny. Polega on na możliwie szerokim udziale lokalnej społeczności oraz władz samorządu przy jednoczesnym zaangażowaniu ekspertów i konsultantów zewnętrznych, którzy odpowiadają m.in. za moderowanie warsztatów strategicznych i przeprowadzenie konsultacji społecznych. Ta metoda pracy nad dokumentami strategicznymi przyczynia się również do aktywizacji i przedsiębiorczości poszczególnych środowisk oraz całych lokalnych społeczności, a także oraz integracji społecznej mieszkańców i pozytywnej identyfikacji ze swoim środowiskiem.

Fundacja konsekwentnie rozwija ofertę doradczą dotyczącą wszystkich dziedzin funkcjonowania samorządu lokalnego i tworzy zespoły eksperckie, będące w stanie zrealizować szereg specjalistycznych usług konsultingowych i doradczych.

W 2019 roku najczęstszymi rodzajami podejmowanych odpłatnych działań doradczych na rzecz polskich JST były analizy dotyczące restrukturyzacji oświaty (13 działań: audyty oświaty, strategie rozwoju oświaty, strategie dla rozwoju edukacji i rynku pracy, diagnozy potrzeb – plany rozwoju szkół) oraz wsparcie JST w opracowaniu dokumentów strategicznych i analiz dotyczących gmin i powiatów (strategie rozwoju lokalnego, gminne programy rewitalizacji, plany odnowy miejscowości, badania warunków życia i jakości usług publicznych). Czasem wsparcie było całościowe, w tym opierało się na przeprowadzeniu badań jakości życia i usług społecznych na potrzeby stworzenia strategii rozwoju, ale bywało też ograniczone do przeprowadzenia tylko konsultacji społecznych w związku

Spotkanie
w ramach działalności
doradczej FRDL
– Gmina Kartuzy.

z tworzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Ośrodek w Kielcach). Największą usługą konsultingową w 2019 roku była realizacja Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Opolskiego do roku 2027. W ofercie FRDL są ponadto działania doradcze w zakresie tworzenia wieloletnich planów inwestycyjnych, strategii rozwoju kultury, programów opieki nad zabytkami, strategii rozwoju oferty czasu wolnego, strategii promocji gminy, zarządzania projektami dofinansowanymi, gminnego wsparcia dla NGO w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych, badania jakości obsługi klienta w urzędzie metodą „tajemniczy klient”, strategii rozwiązywania problemów społecznych, programu aktywizacji i partycypacji społecznej, konsultacji społecznych (spotkania moderowane) oraz sondaży opinii mieszkańców czy organizacji warsztatów koncepcyjnych.

Niekwestionowanym liderem w realizacji usług doradczych wśród ośrodków regionalnych FRDL był w 2019 roku ośrodek w Krakowie. Podjęto w nim aż 18 działań doradczych. Aktywną działalność doradczą prowadziły również ośrodki w Gdańsku, Rzeszowie i Szczecinie.

Działania doradcze FRDL były realizowane nie tylko jako usługi odpłatne, lecz także jako elementy projektów grantowych, m.in. w ramach projektu DOBRE przeprowadzono badania warunków życia i jakości usług publicznych czy opracowano raporty dot. wdrażania strategii rozwoju ukraińskich jednostek terytorialnych, a w ramach projektu „Nowa jakość konsultacji społecznych w zagospodarowaniu przestrzennym” udzielana jest pomoc w konsultacjach planów zagospodarowania przestrzennego.

 Spotkanie
w ramach działalności
doradczej FRDL
– Gmina Kartuzy.

Tabela 3. Zrealizowane w 2019 roku działania konsultingowe i badawcze w ośrodkach regionalnych FRDL (projektowe i pozaprojektowe z wyłączeniem doradztwa indywidualnego/grupowego).

Temat doradztwa/badania	Termin realizacji	Instytucja zlecająca / kontraktująca	Regionalny Ośrodek FRDL
Konferencja „Podpisywanie umów z RPO WiM 2014–2020”	Maj 2019	Urząd Marszałkowski w Olsztynie	Gdańsk
Konferencja „Człowiek 4.0. Empatia. Nauka. Technologia”	Wrzesień 2019	Urząd Marszałkowski w Olsztynie	Gdańsk
Konferencja „Podsumowanie wdrażania w 2019 r. RPO WiM 2014–2020, 3 grudnia 2019 r.”	Grudzień 2019	Urząd Marszałkowski w Olsztynie	Gdańsk
Konferencja „Podpisywanie umów z RPO WiM 2014–2020”	Grudzień 2019	Urząd Marszałkowski w Olsztynie	Gdańsk
Audyt Oświaty dla Gminy Ustka	Listopad 2019	Urząd Miasta Ustka	Gdańsk
Audyt Oświaty, badanie warunków życia i strategia oświaty dla Gminy Kartuzy	Grudzień 2019	Urząd Miasta Kartuzy	Gdańsk
Opracowanie raportu monitoringowego o stanie realizacji Strategii Rozwoju Powiatu Radomszczańskiego 2020	Czerwiec 2019	Powiat Radomszczański	Kielce
Analiza projektów arkuszy organizacyjnych szkół w Gminie Miedziana Góra na rok szkolny 2019/2020	Listopad 2019 – Grudzień 2019	Gmina Miedziana Góra	Kielce
Kompleksowe opracowanie dokumentu pn.: „Strategia Rozwoju Powiatu Limanowskiego na lata 2019 – 2025”	Czerwiec 2019	Powiat Limanowski – Starostwo Powiatowe w Limanowej	Kraków
Kompleksowe opracowanie dokumentu pn.: „Strategia Rozwoju Powiatu Limanowskiego na lata 2019 – 2025”	Czerwiec 2019	Powiat Limanowski – Starostwo Powiatowe w Limanowej	Kraków
Opracowanie raportu monitoringowego po 1 roku realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Chrzanów na lata 2018–2023	Czerwiec 2019	Gmina Chrzanów (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej)	Kraków

Audyt oświaty dla gminy Skąta	Październik 2019	Gmina Skąta	Kraków
Audyt oświaty dla Gminy Skawina	Grudzień 2019	Gmina Skawina	Kraków
Usługi związane ze wsparciem w ramach Centrum Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi na rzecz organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Skawina mające na celu wzmocnienie ich potencjału, zwiększenie zakresu możliwości uzyskania środków finansowych na planowane działania/inicjatywy oraz poprawę efektywności działań organizacji i jakość ich pracy	Grudzień 2019	Gmina Skawina	Kraków
Opracowanie audytu oświaty – Gmina Czarny Dunajec	Grudzień 2019	Gmina Czarny Dunajec	Kraków
Zbieranie i obróbka danych statystycznych oraz informacji strategicznych nt. 4 nowoutworzonych ukraińskich gromad (Dzvyynanska, Lanchynska, Pyadytska i Tlumatska) oraz opracowanie analiz SWOT	Marzec 2019	Dawid Hoinkis Doradztwo i Szkolenia	Kraków
Zbieranie i obróbka danych statystycznych oraz informacji strategicznych (w sferze gospodarczej, społecznej, ekologiczno-przestrzennej i administracyjnej) nt. czterech nowoutworzonych ukraińskich gmin (gromady: Szewczenkowe, Stanisław) oraz opracowanie analiz SWOT	Luty 2019	CRA Wojciech Odzimek Consulting Research Analysis	Kraków
Opracowanie i wydruk ankiet (1000 egz.) badania warunków życia i jakości usług publicznych dot. ukraińskich jednostek terytorialnych: Pyadytska OTG i Tlumatska OTG	Maj 2019	Dawid Hoinkis Doradztwo i Szkolenia	Kraków
Opracowanie tabel sprawozdawczych na potrzeby realizacji wizyt monitorujących i przygotowania raportów dotyczących wdrażania strategii w ukraińskich jednostkach terytorialnych: Askania Nova, Baykovetska, Kochubeivska, Muzykivska, Mykulynetska (Kohorta Pierwsza), Chaplinskaya, Halytsynivska, Prisyvaska (Kohorta Druga)	Czerwiec 2019	Dawid Hoinkis Doradztwo i Szkolenia	Kraków
Opracowanie tabel sprawozdawczych na potrzeby realizacji wizyt monitorujących i przygotowania raportów dotyczących wdrażania strategii w ukraińskich jednostkach terytorialnych: Husyatyn, Zavodske, Verkhnia, Pechenizhyn (Kohorta Pierwsza), Nizhny Verbizh, Zoloty Potik (Kohorta Druga)	Czerwiec 2019	CRA Wojciech Odzimek Consulting Research Analysis	Kraków
Opracowanie szczegółowych planów działań dla strategii rozwoju ukraińskich gromad: Lanczynskiej OTG i Dzwyniackiej OTG	Sierpień 2019	Dawid Hoinkis Doradztwo i Szkolenia	Kraków
Zbieranie danych i opracowanie raportów diagnostycznych poprzedzających tworzenie strategii rozwoju w ukraińskich jednostkach terytorialnych: Tawryczanka, Szewczenkowe, Stanisław, Velyki Kopani	Październik 2019	CRA Wojciech Odzimek Consulting Research Analysis	Kraków

Regionalna Strategia Innowacji Województwa Opolskiego	Czerwiec 2019 – Grudzień 2019	Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki (jednostka Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego)	Opole
Analiza finansowo-organizacyjna oświaty w Gminie Harasiuki	Luty 2019	Gmina Harasiuki	Rzeszów
Analiza finansowo-organizacyjna oświaty w Gminie Roźwienica	Kwiecień 2019	Gmina Roźwienica	Rzeszów
Analiza arkuszy organizacyjnych szkół publicznych Gminy Roźwienica na rok szkolny 2019/2020	Kwiecień 2019	Gmina Roźwienica	Rzeszów
Analiza finansowo-organizacyjna oświaty w Gminie Jasieniec	Czerwiec 2019	Gmina Jasieniec	Rzeszów
Doradztwo w dziedzinie możliwości wdrażania prodemokratycznych projektów na obszarze byłego ZSRR	Kwiecień 2019	CRG Robert Żarkowski	Szczecin
Raport o stanie Gminy Goleniów za 2018 rok	Maj 2019	UMiG Goleniów	Szczecin
Obsługa realizacyjna usług w ramach programu DOBRE	Czerwiec 2019	CRG Robert Żarkowski	Szczecin
Obsługa realizacyjna usług w ramach programu DOBRE	Sierpień 2019	CRG Robert Żarkowski	Szczecin
Opracowanie analizy finansowo-organizacyjnej sieci szkół i placówek oświatowych w Gminie Jasieniec	Kwiecień 2019 – Czerwiec 2019	Gmina Jasieniec	Warszawa

ROZDZIAŁ VI

BADANIA I ANALIZY

Rozdział VI / BADANIA I ANALIZY

W połowie 2019 roku w ramach Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego wyodrębniono Centrum Ekspertyzy Lokalnej (CEL), które oprócz realizacji projektów badawczych zorientowanych na tematy związane z demokracją lokalną i samorządnością przygotowuje we współpracy z ekspertami z różnych dziedzin publikacje „ANALIZY CELowe” oraz „Opinie i Komentarze FRDL”.

ANALIZY CELowe służą identyfikacji i diagnozie najważniejszych problemów, z jakimi borykają się samorządowcy oraz społeczności lokalne. Kluczowe znaczenie mają tu rekomendacje służące rozwiązywaniu analizowanych problemów zarówno bezpośrednio – na poziomie lokalnym, jak też na poziomie systemowym, m. in. za pomocą odpowiednich ustaw czy rozporządzeń.

W 2019 roku opublikowano na stronie internetowej www.frdl.org.pl trzy analizy. W pierwszej ANALIZIE CELowej pt. „Gospodarka przestrzenna – Kryzys, Źródła, Straty, Drogi, Wyjścia” dr Adam Kowalewski szeroko komentuje skutki chaosu przestrzennego w wymiarze gospodarczym, środowiskowym i społecznym. Analizuje przyczyny braku powodzenia inicjatyw kolejnych rządów, które deklarowały wolę naprawy systemu gospodarowania przestrzennego, oraz pokazuje, z jakimi barierami muszą mierzyć się reformatorzy. Wskazuje m.in. kilka środowisk zawodowo-gospodarczych żywnie zainteresowanych w utrzymaniu status quo. Wymienia mechanizmy, które obecnie zachęcają wójtów i burmistrzów do podejmowania indywidualnych decyzji o warunkach zabudowy, zamiast tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Autor zaznacza, że faktyczna naprawa systemu planowania przestrzennego może się udać tylko przy silnym poparciu społecznym, a to ostatnie wymaga szerokiej kampanii informacyjnej.

W kolejnej ANALIZIE CELOWej (2/2019) pt. „Alternatywne planowanie przestrzenne. Pozaustawowe procesy i narzędzia planowania przestrzennego na poziomie lokalnym” Michał Ciesielski przedstawia liczne narzędzia, które mogą przyczynić się do łatwiejszego, bardziej partycypacyjnego i często także szybszego sporządzania dobrej jakości lokalnych dokumentów planistycznych. Ich stosowanie wymaga od władz samorządowych elastycznego podejścia, korzystania z dodatkowych instrumentów, które nie są obecnie ujęte w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ani w ustawie rewitalizacyjnej czy krajobrazowej, ani też w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Te narzędzia to m.in. dodatkowe konsultacje społeczne, działania samorządu na lokalnym rynku nieruchomości, „masterplany”, uwzględnianie wymiaru przestrzennego w strategiach rozwoju czy politykach sektorowych np. w polityce mieszkaniowej czy komunikacyjnej. Wsparciem procesów planistycznych mogą być nawet działania marketingowe czy promocyjne, co obrazują przykłady z polskich i zagranicznych samorządów.

Trzecia ANALIZA CELOWa (3/2019) pt. „Z dużej chmury mały deszcz – efekty wdrożenia instytucji raportu o stanie gminy na poziomie lokalnym” prezentuje wyniki badania próbki raportów o stanie gminy wylosowanej z uwzględnieniem wszystkich rodzajów gmin. Wyniki badania oraz opracowane na ich podstawie wnioski i rekomendacje ogniskują się wokół problemu „wzmocnienia udziału obywateli w funkcjonowaniu i kontrolowaniu organów publicznych”. Takie właśnie zwiększenie udziału mieszkańców w funkcjonowaniu samorządu terytorialnego było deklarowanym przez ustawodawcę celem wdrożonego właśnie po raz pierwszy obowiązku sporządzania raportów o stanie gminy. Wyniki badania pokazują, że w pierwszym roku funkcjonowania raportów cel ich wprowadzenia nie został w satysfakcjonującym stopniu osiągnięty.

Chociaż raporty są łatwo dostępne w internecie, to mieszkańcy tylko w małej części gmin uczestniczyli w debacie na ich temat. Także dostępność relacji z sesji rad gmin, podczas których odbywały się debaty nad raportami, jest niska: relacje są trudne do znalezienia i nie jest łatwo z nich korzystać. Oprócz udziału mieszkańców, dostępności raportów oraz relacji z debat na ich temat przeanalizowano także, na ile przystępna była forma raportów m.in. poziom trudności stosowanego w nich języka, obszerność czy atrakcyjność graficzna.

OPINIE I KOMENTARZE FRDL są krótkimi, opiniotwórczymi tekstami eksperckimi dotyczącymi bieżących wydarzeń, istotnych dla środowiska samorządowego. Nie stronią od wyrażania subiektywnych ocen i prezentowane są w krótkiej, publicystycznej formie.

Pierwszy komentarz pt. „Czy kolejna zmiana ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach usprawni funkcjonowanie gminnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi?” dotyczył nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Jego autor, prawnik Maciej Kielbus (redaktor naczelny „Prawa dla samorządu”), zauważa, że ta nowelizacja może przynieść skutki odwrotne od zakładanych: zmniejszenie szczelności systemu i wzrost kosztów jego funkcjonowania przekładający się na wyższe opłaty za gospodarowanie odpadami. To ważny głos w dyskusji o jakości stanowionego obecnie w Polsce prawa, pokazujący fasadową rolę Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w wypracowywaniu aktów prawnych dotyczących samorządów.

Drugi tekst z cyklu, zatytułowany „Obronąć samorządność”, skupiał się na trudnej sytuacji samorządności i rozważaniach, jak w obecnej sytuacji można tę sytuację zmienić. Autor, Sławomir Naęcz, przekonywał, że o tym, czy samorządność uda się zachować zdecyduje w dużym stopniu aktywna postawa obywateli w dniu wyborów parlamentarnych oraz praca nad włączeniem w odpowiedzialną samorządność jak najszerszej grupy mieszkańców, organizacji i przedsiębiorców współpracujących dla dobra lokalnej społeczności jest kluczowa. Ważne jest także zapewnienie edukacji samorządowej – szczególnie dla uczniów szkół, które prowadzi samorząd.

Trzeci tekst wchodzący w skład cyklu „Opinie i Komentarze FRDL” pt.: „W stronę nowego partnerstwa JST–NGO” został napisany wspólnie przez „samorządowca” i „pozarządowca”. Ich zdaniem rozwój partnerstwa JST–NGO jest tym bardziej potrzebny, im trudniejsza jest sytuacja samorządów i organizacji pozarządowych wywołana niedoborem środków, nagonką medialną i ograniczeniami nakładanymi przez władze centralne. Autorzy, Piotr Drygała i Piotr Frączak, zwracają uwagę na nową dynamikę relacji JST–NGO symbolicznie rozpoczętą w czerwcu 2019 roku podpisaniem „Deklaracji partnerstwa samorządu i organizacji społecznych”. Odpowiada ona na potrzebę pogłębienia partnerskiej i wieloaspektowej współpracy, zwiększenia wpływu obywateli, lepszych polityk i usług samorządowych, a w rezultacie także wzmocnienia pozycji samorządów i organizacji w społecznościach lokalnych.

Czwarty tekst pt. „Siłą samorządu jesteśmy my – obywatele!” dotyczył obchodzonego w nadchodzącym 2020 roku jubileuszu 30 lat polskiej samorządności. W ramach cyklu Komentarze FRDL został zaprezentowany artykuł autorstwa Prezesa Zarządu FRDL – Cezarego Trutkowskiego na temat obecnego stanu samorządów w kontekście nadchodzącego jubileuszu. Artykuł ukazał się w albumie „30 LAT SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO” wydanym przez Magazyn Gospodarczy – Fakty.

W ramach działalności Centrum Ekspertyzy Lokalnej (CEL) opublikowano również raport z badań zatytułowany: „Zarządzanie finansami lokalnymi w opiniach skarbników jednostek samorządu terytorialnego”, który został opracowany przez dr hab. Agnieszkę Kopańską z Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego na zlecenie FRDL. Raport ten analizuje wyniki ankiety przeprowadzonej wśród skarbników gmin, miast i powiatów w Polsce. Na ankietę, która dotyczyła szeregu kwestii związanych z problemami, z jakimi mierzą się w swojej pracy skarbnicy, odpowiedziało ponad 40% przedstawicieli tych samorządów. Po raz pierwszy udało się zebrać na tak szeroką skalę informacje od osób, które z racji swoich obowiązków mają największą wiedzę o finansach jednostek samorządu terytorialnego w Polsce. Zgodnie z opinią ankietowanych rola skarbnika w praktyce polskich samorządów daleko odbiega od tego, co bezpośrednio wynika z przepisów prawa. Ankietowani skarbnicy zwracali uwagę na takie tematy jak: niewystarczająca stabilność zatrudnienia skarbników – a co za tym idzie – i stabilność finansową samorządów, sztywność wydatków wynikającą przede wszystkim z regulacji prawnych, problem rosnących kosztów utrzymania infrastruktury, depopulacja gmin, finansowanie oświaty czy zwiększenie udziałów w podatkach centralnych.

ROZDZIAŁ VII

DZIAŁALNOŚĆ MISYJNA FUNDACJA

Rozdział VII / Działalność misyjna Fundacja

W 2019 roku Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Reguńskiego przeprowadziła szereg działań bezpośrednio związanych z realizacją misji, określonej w Strategii FRDL 2016+. Składały się na to:

- działania na rzecz zwiększenia sprawności i efektywności funkcjonowania administracji samorządowej;
- wspieranie decentralizacji władzy publicznej;
- wzmacnianie poczucia sprawstwa wśród obywateli;
- budowanie lokalnego kapitału społecznego w Polsce;
- upowszechnianie polskich doświadczeń transformacji ustrojowej w innych krajach.

Wyżej wymienione działania prowadzone są na poziomie ogólnokrajowym przez Biuro Zarządu, a na poziomie regionalnym przez ośrodki FRDL.

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Reguńskiego, oprócz organizowania własnych wydarzeń, partneruje i wspomaga również inicjatywy innych podmiotów związane z szeroko pojętą działalnością na rzecz demokracji lokalnej.

Fundacja zaangażowała się jako partner w obchody 30-lecia Polskiej Demokracji 4 czerwca 2019 roku organizowane przez Europejskie Centrum Solidarności w Gdańsku. Uroczystości związane z 30. rocznicą pierwszych częściowo wolnych wyborów rozpoczęły się od oficjalnego złożenia wieńców pod Pomnikiem Poległych Stoczniovców 1970. Podczas uroczystości Deklarację Wolności i Solidarności podpisali m.in. prezydent Gdańska Aleksandra Dulciewicz, byli prezydenci Polski Lech Wałęsa, Aleksander Kwaśniewski i Bronisław Komorowski, przewodniczący Rady Europejskiej Donald Tusk oraz samorządowcy i przedstawiciele organizacji pozarządowych z całego kraju. FRDL reprezentowali m.in. prezes zarządu FRDL Cezary Trutkowski i przewodniczący Rady Fundatorów Jerzy Stępień. Fundacja dołączyła również do Inicjatywy „30. Rok Wolności”. Inicjatywa była otwartą platformą działania dla wszystkich – obywateli i obywateli, organizacji pozarządowych, szkół, instytucji, gmin oraz firm – którzy chcieli uczcić rocznicę 30-lecia obiad Okrągłego Stołu i wyborów 4 czerwca. W czasie licznych wydarzeń, spotkań, debat, wystaw rozmawiano o wartościach leżących u podłoża transformacji, takich jak: wolność, demokracja, solidarność, praworządność, sprawiedliwość, samorządność, otwartość, tolerancja, inkluzywność oraz rozwój.

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego była partnerem II edycji konkursu Innowacje w Polityce (ang. „Innovation in Politics Awards”). Wyróżnienia te przyznawane są co roku przez Instytut Innowacji w Polityce z siedzibą główną w Wiedniu oraz partnerów projektu. W konkursie mogą brać udział politycy lub przedstawiciele inicjatyw politycznych odpowiadający za projekty, które w sposób innowacyjny rozwiązują konkretne problemy społeczności Europejczyków. Politycy nominowani do nagrody są oceniani za swoje osiągnięcia niezależnie od tego, z jaką partią polityczną są związani oraz na jakim szczeblu administracyjnym lub samorządowym działają. Zwycięzcy, czyli osiem osób w ośmiu kategoriach, są wybierani przez jury składające się z ponad 1000 obywateli z 47 krajów Rady Europy. Coroczne nagrody Innowacje w Polityce służą wyróżnieniu najbardziej odważnych i kreatywnych projektów politycznych w Europie.

Fundacja brała również udział jako partner w dwóch kampaniach profrekwencyjnych: „Wybierz lepiej” (przed wyborami do parlamentu Europejskiego 6 maja 2019 roku) oraz „Zabierz głos, bo go stracisz” (przed wyborami do sejmiku i senatu RP 13 października 2019 roku). Obie kampanie zorganizowała Fundacja im. Stefana Batorego. Oprócz FRDL inicjatywy wsparły liczne organizacje pozarządowe, m.in. Front Europejski, Fundacja Geremka, Fundacja: Projekt Polska, Fundacja im. Roberta Schumana, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Pracownia Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia”, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych, Związek Miast Polskich.

Prezes zarządu FRDL
– Cezary Trutkowski podczas
wręczenia nagród
„Rankingu Samorządów 2019”
organizowanego przez dziennik
Rzeczpospolita.

Przedstawiciele FRDL zasiadali również w kapitułach ogólnopolskich i regionalnych konkursów i rankingów. Prezes Zarządu FRDL Cezary Trutkowski oraz Przewodniczący Rady Fundatorów FRDL Jerzy Stępień po raz kolejny zostali poproszeni o członkostwo w kapitule „Rankingu Samorządów 2019” dziennika Rzeczpospolita. W czasie tego corocznego wydarzenia nagradzane są miasta i gminy, które zdaniem Kapituły wyróżniają się pod względem trwałego i zrównoważonego rozwoju. Uroczysta gala i rozdanie nagród odbyło się 30 września 2019 roku w Muzeum Żydów Polskich POLIN w Warszawie.

Działania misyjne ośrodków regionalnych FRDL. Wybrane przykłady.

W 2019 roku Ośrodek Regionalny w Krakowie – FRDL MISTiA był partnerem V Europejskiego Kongresu Samorządów (8–9 kwietnia 2019 r.), który każdego roku gromadzi w Krakowie prawie 2,5 tys. gości z całej Europy. Łącznie odbyło się ponad 100 wydarzeń merytorycznych – prezentacji, warsztatów, paneli dyskusyjnych podzielonych na dziesięć ścieżek tematycznych. FRDL MISTiA był gospodarzem warsztatu adresowanego do sekretarzy jednostek samorządu terytorialnego, poświęconego skargom, wnioskom i petycjom w praktyce organów samorządu.

FRDL MISTiA był również partnerem jubileuszowego V Małopolskiego Kongresu Kobiet (15 czerwca 2019 r.) – największego w województwie małopolskim, apolitycznego i niekomercyjnego wydarzenia społeczno-kulturalnego, które każdego roku

przyciąga ponad 1000 uczestniczek i uczestników z całej Polski Południowej. Jednym z zaproszonych gości był dr Cezary Trutkowski, prezes zarządu FRDL, który mówił o roli kobiet w samorządach i podkreślał szczególną potrzebę obecności kobiet na stanowiskach przywódczych w polskich samorządach.

FRDL MISTiA, wraz z Krajową Izbą Radców Prawnych, Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego, Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Warszawie, Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Krakowie, był współorganizatorem oraz partnerem II Kongresu Mediacji i II Dnia Mediacji Administracyjnej, które odbyły się w dniach 11–12 września 2019 roku. Kongres Mediacji ma na celu stworzenie międzynarodowej platformy wymiany doświadczeń w zakresie promowania stosowania mediacji przy rozwiązywaniu sporów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, w których jedną ze stron jest organ administracji publicznej.

FRDL MISTiA był również partnerem Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości w Małopolsce w dniach 18–24 listopada 2019 roku. Była to 10. edycja tego wydarzenia, a jej hasłem przewodnim był „Biznes bez barier”. Światowy Tydzień Przedsiębiorczości w Małopolsce to część globalnej inicjatywy, która już od 12 lat łączy równolegle lokalne społeczności ponad 170 krajów. Koordynatorem Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości był Wojewódzki Urząd Marszałkowski.

Ponadto podczas Gali EKOTRENDY, która odbyła się 5 czerwca 2019 roku w Krakowie, FRDL MISTiA został wyróżniony nagrodą Eko-Janosik – Zielona Wstęga Polski 2019, przyznawaną w kategorii „Samorząd”, za wspieranie inicjatyw pozarządowych, realizację szkoleń i edukacji oraz inicjowanie rozwiązań wśród małopolskich samorządowców.

Podkarpacki Ośrodek Samorządu Terytorialnego FRDL, wraz z Zakładem Socjologii, Rodziny i Problemów Społecznych Uniwersytetu Rzeszowskiego (organizator główny), MOPS w Rzeszowie, MOPS w Dębicy, PCPR w Rzeszowie, Komendą Wojewódzką Policji w Rzeszowie, współorganizował dwudniową konferencję naukową z okazji V Ogólnopolskiego Tygodnia Pracy Socjalnej. Konferencja odbyła się w dniach 10–11 kwietnia 2019 roku, a jej tematem były „Działania interdyscyplinarne na rzecz dziecka i rodziny w obszarze pomocy społecznej”. Jednym z prelegentów pierwszego dnia konferencji była koordynatorka Podkarpackiego Forum Pomocy Społecznej, działającego przy POST FRDL, której wystąpienie dotyczyło funkcjonowania tego Forum jako przykładu działań na rzecz kształcenia i integracji kadr pomocy społecznej.

Podsumowanie
VIII Kongresu Inicjatyw
Europy Wschodniej (KIEW).

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej Regionalny Ośrodek w Lublinie była partnerem merytorycznym VIII Kongresu Inicjatyw Europy Wschodniej w dniach 23–24 września 2019 roku. Konferencja to miejsce spotkań ponad tysiąca praktyków współpracy rozwojowej i transgranicznej, stanowiąca platformę dialogu środowisk nauki, kultury, edukacji, władz samorządowych i państwowych, twórców i decydentów z naszej części Europy. Tego rodzaju platforma wspomaga realizację partnerskich przedsięwzięć i projektów z dostępnych źródeł finansowania zewnętrznego. FRDL Lublin była odpowiedzialna za realizację kilku paneli, do których zaprosiła partnerów i prelegentów z Austrii, Białorusi, Finlandii, Gruzji, Niemiec, Szwajcarii, Ukrainy oraz Polski:

☒
Panele w ramach
VIII Kongresu Inicjatyw Europy
Wschodniej (KIEW).

☒
Panele w ramach
VIII Kongresu Inicjatyw Europy
Wschodniej (KIEW).

- „Proces decentralizacji w Ukrainie – stan obecny, wsparcie międzynarodowe, perspektywy na przyszłość, inspiracja dla innych krajów Partnerstwa Wschodniego” w linii Demokracja lokalna,
- „U wiosel i za sterem – kobiety w polskiej polityce zagranicznej” w linii Partnerstwa regionalne,
- „Rola znaczenie mediów lokalnych dla wzmocnienia procesów demokratyzacji” w linii Otwarta Europa,
- „Edukacja włączająca a wielokulturowość – wyzwania dla systemów edukacji krajów Europy Środkowo-Wschodniej” w linii Nauka i edukacja.

Wydarzeniem towarzyszącym VIII Kongresu Inicjatyw Europy Wschodniej była debata „Europejska Polityka Wschodnia – mit czy konieczność?” z cyklu Progresywna Polityka Wschodnia, którego organizatorami/partnerami byli New Eastern Europe, Fundacja Aleksandra Kwaśniewskiego „Amicus Europea”, Friedrich-Ebert-Stiftung oraz Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego. Przedmiotem dyskusji była refleksja nad obecnym kształtem europejskiej polityki sąsiedztwa, wyzwaniami, jakie ona niesie (również spowodowanymi wewnętrznymi problemami Europy) oraz nad tym, jakiej przyszłości możemy się spodziewać w działaniach Unii Europejskiej na terenie Europy Wschodniej. W dyskusji dla ponad 100 uczestników Kongresu udział wzięli: dr Łukasz Jasina (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych – PISM), Dovile Sukyte (Rytę Europos studijų centras / Eastern Europe Studies Centre), Inga Näslund (Olof Palme International Center) i dr Reinhard Krumm (FES Mittel- und Osteuropa). Moderatorką dyskusji była dr Iwona Reichardt z New Eastern Europe.

W ramach 57. Biegu Westerplatte Ośrodek Regionalny w Gdańsku zorganizował specjalną kategorię dla pracowników samorządowych i radnych pod nazwą „Samorządowa dziesiątka”. W biegu wzięło udział około 100 pracowników JST i radnych z całej Polski, a nagrody rozdano w trzech kategoriach: najszybszego pracownika samorządowego w kategorii kobiet i mężczyzn oraz najszybszego samorządu terytorialnego. Bieg Westerplatte jest najstarszą imprezą biegową w Polsce i ma na celu uczczenie pamięci wydarzeń Września 1939.

Spotkanie w ramach projektu „Youth Impact” w siedzibie FRDL w Warszawie.

Konferencja podsumowująca wdrażanie
RPO WiM 2014–2020 w 2019 roku

Olsztyn, 3 grudnia 2019 r.

Zapisz się!

W 2019 roku Ośrodek Regionalny w Gdańsku zorganizował na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie dwie konferencje prasowe „Podpisywanie umów z RPO WiM 2014–2020” (30 maja 2019 i 18 grudnia 2019) oraz dwie inne konferencje, w których uczestniczyło do 200 osób:

- Konferencja „Człowiek 4.0. Empatia. Nauka. Technologia” – 29 września 2019 (konferencja poświęcona była kompetencjom przyszłości i nowoczesnej edukacji w kontekście czwartej rewolucji przemysłowej, robotyzacji, humanoizacji oraz zmian społecznych)
- Konferencja „Konferencja podsumowująca wdrażanie w 2019 roku Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2012–2020” – 3 grudnia 2019 roku.

Ponadto Ośrodek Regionalny w Gdańsku zorganizował w styczniu 2019 roku warsztaty dla uczniów Społecznej Szkoły Podstawowej w Dobrzewinie Karczemkach pt. „Kreatywna innowacyjność z poczuciem humoru”. Warsztaty miały na celu promowanie kreatywności i innowacyjności wśród uczniów.

Ośrodek Regionalny FRDL w Gdańsku wsparł Stowarzyszenie Stacja Muranów w projekcie pt. „NGO zrób to sam”. Projekt obejmował organizację dziesięciu webinarium, których celem było przedstawienie wybranych aspektów działalności lokalnych organizacji pozarządowych na konkretnym, realnie istniejącym przykładzie – stowarzyszeniu Stacja Muranów. Projekt skierowany był do odbiorców z całej Polski, pragnących uzyskać szczegółowe wskazówki, jak realizować pomysły pozwalające zmienić świat na lepsze, zwłaszcza ten w naszej najbliższej okolicy. Projekt „NGO – zrób to sam” jest finansowany przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014–2020.

Ośrodek Regionalny FRDL w Opolu (OCDL FRDL) został partnerem regionalnego Dnia Seniora „Młodość przychodzi z wiekiem”, w ramach którego odbywają się liczne warsztaty, pokazy, porady dietetyka i rehabilitanta, badania profilaktyczne, występy artystyczne i wiele innych atrakcji. W wydarzeniu, które odbyło się 3 października 2019 roku w Centrum Wystawienniczo-Kongresowym w Opolu, wzięło udział blisko 800 Seniorów z całego województwa opolskiego.

Sprawozdanie finansowe

Wyniki finansowe Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego w roku 2019 (stan na 31 grudnia 2019 r.)

RACHUNEK PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH sporządzony za okres 01.01.2019 – 31.12.2019 r. (metoda pośrednia)			
	Wyszczególnienie	Stan za rok	
		2019	2018
A	PRZEPIYW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		
I.	Zysk (strata) netto	855 796,38	347 479,41
II.	Korekty razem	-4 508 560,81	6 364 252,55
	1. Amortyzacja	223 036,07	199 529,93
	2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	140 364,87	-40 041,25
	3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	0,00	0,00
	4. Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	0,00	0,00
	5. Zmiana stanu rezerw	270 055,17	-5 007,19
	6. Zmiana stanu zapasów	0,00	0,00
	7. Zmiana stanu należności	-328 287,36	-51 873,24
	8. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-14 807,56	248 279,92
	9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-4 798 922,00	6 013 364,38
	10. Inne korekty	0,00	0,00
III.	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej (I+II)	-3 652 764,43	6 711 731,96

B		PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ	
I.	Wpływy	200 000,00	0,00
	1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	0,00	0,00
	2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00
	3. Z aktywów finansowych, w tym:	200 000,00	0,00
	a) w jednostkach powiązanych	0,00	0,00
	b) w pozostałych jednostkach:	200 000,00	0,00
	– zbycie aktywów finansowych	200 000,00	0,00
	– dywidendy i udziały w zyskach	0,00	0,00
	– spłata udzielonych pożyczek długoterminowych	0,00	0,00
	– odsetki	0,00	0,00
	– inne wpływy z aktywów finansowych	0,00	0,00
	4. Inne wpływy inwestycyjne	0,00	0,00
II.	Wydatki	251 575,97	94 822,42
	1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	251 575,97	94 822,42
	2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00
	3. Na aktywa finansowe, w tym:	0,00	0,00
	a) w jednostkach powiązanych	0,00	0,00
	b) w pozostałych jednostkach:	0,00	0,00
	– nabycie aktywów finansowych	0,00	0,00

	– udzielone pożyczki długoterminowe	0,00	0,00
	4. Inne wydatki inwestycyjne	0,00	0,00
III.	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	-51 575,97	-94 822,42
C	PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		
I.	Wpływy	-140 364,87	40 041,25
	1. Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	0,00	0,00
	2. Kredyty i pożyczki	0,00	0,00
	3. Emisja dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00
	4. Inne wpływy finansowe	-140 364,87	40 041,25
II.	Wydatki	0,00	0,00
	1. Nabycie udziałów (akcji) własnych	0,00	0,00
	2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	0,00	0,00
	3. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	0,00	0,00
	4. Spłaty kredytów i pożyczek	0,00	0,00
	5. Wykup dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00
	6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych	0,00	0,00
	7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	0,00	0,00
	8. Odsetki	0,00	0,00
	9. Inne wydatki finansowe	0,00	0,00

III.	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	-140 364,87	40 041,25
D	PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO, RAZEM (A.III+/-B.III+/-C.III)	-3 844 705,27	6 656 950,79
E	BILANSOWA ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH, W TYM:	-3 844 705,27	6 656 950,79
	– zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	0,00	0,00
F	ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU	11 985 533,74	5 328 582,95
G	ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU (F+/-D), W TYM:	8 140 828,47	11 985 533,74
	– o ograniczonej możliwości dysponowania	9 573,97	9 573,97

Adresy ośrodków regionalnych FRDL

BIAŁYSTOK

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej – Podlaskie Centrum

ul. Choroszczańska 31, 15-732 Białystok

tel.: 85 732 17 88

fax: 85 732 94 84

frdl-pc@frdl.bialystok.pl

www.frdl.bialystok.pl

BYDGOSZCZ

Kujawsko-Pomorskie Biuro FRDL

ul. Unii Lubelskiej 4C,

85-059 Bydgoszcz

tel./fax: 52 321 18 90,

52 321 18 92

info@bydgoszcz-frdl.pl

www.bydgoszcz-frdl.pl

GDAŃSK

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej Ośrodek Regionalny w Gdańsku

Targ Drzewny 3/7,

80-886 Gdańsk

tel.: 58 308 47 72,

fax: 58 550 32 39

biuro@gdansk.frdl.pl

www.gdansk.frdl.pl

KATOWICE

Ośrodek Kształcenia Samorządu Terytorialnego im. Waleriana Pańki

Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej

ul. Moniuszki 7,

40-005 Katowice

tel./fax: 32 253 84 09, 32 206 98 43

biuro@okst.pl

www.okst.pl

KIELCE

Świętokrzyskie Centrum FRDL
ul. Sienkiewicza 78, 25-501 Kielce
tel.: 41 343 00 38, 41 344 77 62
fax: 41 243 62 63
centrum@frdl.kielce.pl
www.frdl.kielce.pl

KRAKÓW

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego
i Administracji
ul. Floriańska 31, I piętro , 31-019 Kraków
tel./fax: 12 633 51 54
mistia@mistia.org.pl
www.mistia.org.pl

LUBLIN

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej Regionalny Ośrodek w Lublinie
ul. 1-go Maja 13/4, 20-410 Lublin
tel.: 81 532 64 40, 81 532 64 70
fax: 81 534 84 65
info@frdl.lublin.pl
www.frdl.lublin.pl

ŁÓDŹ

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej Centrum Szkoleniowe w Łodzi
ul. Jaracza 74,
90-242 Łódź
tel.: 42 307 32 38,
fax: 42 288 12 86
biuro@frdl-lodz.pl
www.frdl-lodz.pl

OPOLE

Opolskie Centrum Demokracji Lokalnej Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej
ul. Krakowska 51 III p.,
45-018 Opole
tel./fax: 77 454 48 29, 77 453 68 25
biuro@opole.frdl.pl
www.opole.frdl.pl

RZESZÓW

FRDL – Podkarpacki Ośrodek Samorządu Terytorialnego

ul. Kolejowa 1, 35-073 Rzeszów

tel./fax: 17 850 74 20, 17 862 69 64

post@frdl.rzeszow.pl

www.frdl.rzeszow.pl

SZCZECIN

Centrum Szkoleniowe Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej

ul. Kolumba 86, 70-035 Szczecin

tel.: 725 302 316

fax: 91 487 85 22

centrum@frdl.szczecin.pl

www.frdl.szczecin.pl

WARSZAWA

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej Centrum Mazowsze

ul. Żurawia 43 IV p., 00-680 Warszawa

tel.: 22 351 93 12

tel./fax: 22 351 93 10

biuro@frdl.mazowsze.pl

www.frdl.mazowsze.pl

WROCŁAW

Ośrodek Kształcenia Samorządu Terytorialnego

im. Waleriana Pańki Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej

Biuro FRDL we Wrocławiu

ul. Piłsudskiego 43, 50-032 Wrocław

tel.: 71 372 41 21,

fax: 71 344 26 90

biuro@okst.pl

www.okst.pl

ZIELONA GÓRA

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej Ośrodek Regionalny w Zielonej Górze

al. Niepodległości 16/9 65-048 Zielona Góra

tel.: 68 453 22 09,

fax: 68 419 90 97

sekretariat@frdl.org

www.zg.frdl.pl

Raport Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej
im. Jerzego Regulskiego za rok 2019

Opracowanie:
Magdalena Babiszewska-Aksamit

Projekt graficzny:
Żaneta Pulkowska

Wydawca:
Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej
im. Jerzego Regulskiego
ul. Żurawia 43, 00-680 Warszawa
Warszawa 2020
